

SVERIGES FÖRENADE HBTQ-STUDENTER PRESENTERAR:

Wannabe

NR 20

TEMA: TRO

**QUEER OCH TROENDE - SÅ FUNKAR DET • BISKOP PÅ BARRIKADERNA
DÖPT, KASTRERAD OCH VÄLKOMMEN? • DEBATT: PINKWASHING AV ISRAEL**

med mera...

TEMA: TRO

JOSEFIN LUNDÉN: De kämpar mot normer på flera fronter s. 13

LUKAS ROMSON: Döpt, kastrerad och välkommen? s. 18

ANN AF BURÉN: När pusslet inte går ihop s. 20

KARIN OLSSON: Biskop på barrikaderna s. 28

CHARLIE OLOFSSON: "Troende queers hamnar i kläm" s. 30

Vad betyder religion för dig? s. 32

STUDENT

SFQ har ordet: "Öppen – med alla identiteter?" s. 4

CHARLIE OLOFSSON: Psykologstudenter kräver kritiska perspektiv s. 8

Studentpanelen: "Det kan bli en grabbig stämning" s. 10

ÅTERKOMMANDE I WANNABE

Hört och hänt s. 6

Lokalt: "Vi ser hur Israel försöker pinkwasha sitt rykte" s. 38

Globalt s. 36

KRÖNIKOR

Jenny Wendefors: "Jag vill sluta be om ursäkt" s. 24

Sara Molander: "Varför ses islam och queer som absoluta motpoler?" s. 27

Joakim Book: "Varför är religion den ständiga slagpåsen?" s. 34

– Bibeln är skriven i sin tid, och var nog inte tänkt att gälla i 2 000 år. För en del saker får jag göra som Martin Luther sa: "lyfta på hatten och gå förbi", för jag kan inte använda eller förstå det. EVA BRUNNE, s. 28

– Ens tro och ens hbtq-identitet är ofta starka delar av vem man är och som troende hbtq-person ska man inte behöva känna att man måste välja bort någon del. RELIGION <3 HBT, s. 30

– Jag har planer på att utmana imamerna för att få gifta mig med min pojkvän i en moské. Jag tror faktiskt att vi är på rätt väg och att det kommer att ändra sig. ARDESHIR, s. 13

TEXTER

Lex Björsmo, Joakim Book, Ann af

Burén, Bente Dirdal, Ann Kristin

Fagerlund, Sofia Görts, Elin

Hasselroth Gustavsson, Mikaela

Holmgren, Josefin Lundén, Sara

Molander, Charlie Olofsson, Karin Kaj

Olsson, Antonnika Perttula, Lukas

Romson, Pernilla Sivenbring, Ellen Ry

Wang, Jenny Wendefors

ILLUSTRATIONER

Bhikkuni (baksida), Camilla Lekebjör

(även framsida)

FOTO

Carolina Hawranek, Matilda Molin,

Marie Nordin, Charlie Olofsson, Karin

Kaj Olsson, Linnea Ornstein, Maria

Wallin

LAYOUT

Maria Wallin

REDAKTION

Sara Molander, Charlie Olofsson,

Karin Kaj Olsson

ANSVARIG UTGIVARE

Karin Kaj Olsson

TRYCK

Wallin & Dalholm Boktryckeri AB

KONTAKTA OSS

wannabe@hbtqstudenterna.se

WEBBPLATS

www.hbtqstudenterna.se

POSTADRESS

Sveriges Förenade hbtq-studenter

Fryshuset, Box 92022

120 06 Stockholm

Upplaga 3000 ex.

Mars 2012

Detta nummer av Wannabe finansieras av projektet Religion <3 HBT. Det är ett treårigt projekt som leds av Sveriges förenade hbtq-studenter (SFQ) med Sensus studieförbund som huvudpartner. Övriga samarbetspartners är Kristna Studentrörelsen i Sverige (Kriss) och Svenska kyrkans unga. Projektet finansieras av Arvsfonden.

! Nu finns Wannabe på Facebook! Gilla oss och var med och påverka nästa nummer: facebook.com/TidningenWannabe

Vad ska vi tro på?

Att hbtq-rörelsen kritiseras för att vara religionsfientlig kan kännas provocerande. Har vi inte rätt att vara förbannade? På flera platser i världen förföljs och avrättas hbtq-personer i religionens namn och Lukas Romsons artikel "Döpt, kastrerad och välkommen?" visar att Svenska kyrkan fortfarande inte har gjort upp med sin syn på transpersoners rättigheter.

Många religiösa ledare vill förvägra oss våra mänskliga rättigheter, men även om ilskan mot de religiösa organisationerna är befogad riktas den inte alltid mot rätt personer. Inom hbtq-rörelsen uttrycks titt som rätt kategoriska fördömanden av religion och det verkar tas för givet att alla närvarande ska instämma. Det här numret av Wannabe visar att alla inte vill välja bort sin tro. På sidorna 13–17 möter vi troende hbtq-personer som har tagit tillbaka religionen från de queerfientliga fanatikerna. "Det finns en del som tycker att jag måste välja, att jag inte kan vara både homosexuell och muslim. Men jag vägrar, det är mitt liv, och jag är både och", säger Ardeshir.

Arbetet med temat har väckt många frågor hos oss i redaktionen. Från vissa håll beskrivs det som att Sverige har blivit så sekulariserat att det anses absurt och konstigt att tro. Andra menar tvärtom att religionernas inflytande åter ökar. Ur det senare perspektivet ses det som tidstypiskt att hbtq-organisationer driver projekt som syftar till att öka förståelsen mellan hbtq-rörelsen och de religiösa samfunden. Klart är i vart fall att det, inom de religiösa samfunden, finns många aktivister som utmanar konservativa föreställningar om hur religionerna ska tolkas. De formulerar en tro som bryter upp det homo- och transfoba arvet och kämpar för att religiösa mötesplatser ska bli välkomnande på riktigt.

Läs till exempel om Sveriges första lesbiska biskop under vinjetten "Wannabe gillar". Eva Brunne retar gallfeber på konservativa kristna och när hon predikade för riksdagen år 2010 lämnade Sverigedemokraterna kyrkan i protest. I det här numret möter vi också psykologstudenter som tar krafttag för att förändra sina utbildningar och SFQ:s lokalavdelning i Göteborg skapar debatt om pinkwashing av Israel.

Väcker texterna tankar och idéer, eller vill du själv vara med och skriva i kommande nummer? Hör av dig till oss!

CHARLIE OLOFSSON, KARIN KAJ OLSSON och SARA MOLANDER

foto MATILDA MOLIN

Öppen – med alla identiteter?

Med det nya året kommer också ett nytt verksamhetsår för Sveriges förenade HBTQ-studenter, där vi som nyvald ordförande och vice ordförande kommer att leda organisationen framåt. Vår ambition är att SFQ ska växa till ett större och starkare organ för att tydligare kunna påverka såväl ledare inom högre utbildning som politiken generellt. Allt för att skapa ett bättre utrymme för alla att vistas i – där inte heteronormer eller cisförväntningar utestänger någon.

Vi vill visa att SFQ är en aktör att räkna med på den studentpolitiska arenan samt en stark organisation för både lokalavdelningar och enskilda medlemmar. Bland annat kommer SFQ att tillsammans med HåBeTeKu, lokalavdelningen i Göteborg, lansera en rikstäckande kampanj på temat avslöja heteronormen.

Det treåriga projektet Religion hjärta Hbt går 2012 in i sin sista fas. Under våren arrangeras Håbeteologi – en stor konferens i Lund. I januari släpptes boken ”gud är större – om tro, hbt och sånt” som projektledarna Lina Kurttila och Göran Christersson arbetat med under de gångna två åren.

Att vara både troende och hbt-person kan innebära konflikt eftersom vissa ser det som omöjligt att förena. En del troende ifrågasätter identiteter inom hbt-spektrumet medan vissa hbt-personer ifrågasätter identiteten som troende. I allmänhet ställs frågan om möjligheten till att vara både och. Boken visar att det ofta är problematiskt, men att det finns föreningar och samfund där inställningen är öppnare än så och situationen för troende hbt-personer är mindre konfliktfylld.

Materialet ”gud är större” borde användas i utbildningssammanhang. Religionsvetenskap i högre utbildning lyfter i liten grad hbt-frågor. För studenter vid högskolor och universitet finns det få sociala sammanhang med en uttalad inkluderande profil gällande både tro och hbt-identitet. Inom religion hjärta hbt hålls även RUTbildningar där deltagarna får kunskap i temat religion och HBT samt utbildning i att själva hålla utbildningar och föredrag inom ämnet. SFQ kommer att erbjuda utbildningstillfällen vid landets universitet och högskolor för att förankra kunskapen i lokalavdelningarna, samt förbättra kvaliteten i högre utbildning. På så vis sprids kunskapen och fler normkritiska, öppna utrymmen kan skapas. **W**

ANN KRISTIN FAGERLUND OCH LEX BJÖRSMO

foto MATILDA MOLIN

SFQ 2012

2012 är här, och med det en ny styrelse i SFQ. Presidiet består av ordförande Ann Kristin Fagerlund, vice ordförande Lex Björsmo, kassör Lovisa Wretman samt sekreterare Gisela Janis. Ledamöter är Oskar Nordström, Micael Sverkersson, Veronika Lagerman Lindblom, Warren Kunce samt Frida Karlenius.

Nya fokusområden i år är Är ensam stark? samt Vad, vilka och varför är SFQ? där vi kommer arbeta med att positionera SFQ tydligare både internt och utåt, i samarbete med andra studentpolitiska organisationer samt andra hbtq-organisationer.

Granskningen av utgivning av nya examensbevis vid personnummerbyte hos flertalet universitet och högskolor utfördes under 2011 med alarmerande resultat. Endast fyra av tjugo lärosäten utfärdar ett nytt examensbevis till den person som bytt personnummer, vilket innebär stora problem för till exempel transpersoner eller personer med skyddad identitet. Efter debatter med rektorer och även i riksdagen har viss förändring genomförts, men fortfarande är ärendet långt ifrån löst. En uppföljande granskning genomförs just nu, och kommer släppas under våren 2012. Läs granskningen på vår hemsida hbtqstudenterna.se ! **W**

KORT OCH GOTT

Queertopiafestivalen kommer tillbaka i sommar. Trots ekonomiska svårigheter är planeringen i full gång för en tredje festival den 20-22 juli. All hjälp är välkommen. Platsen är ännu inte bestämd. Läs mer på queertopia.nu.

Läs Fanny Ambjörnssons bok *Rosa – den farliga färgen*, om en färg som väcker känslor och sällan uppfattas som neutral. Att rosa för bara hundra år sedan var den manligaste färgen av alla, buren av kungligheter, gör det inte mindre intressant.

Fettaktivismen frodas! Nätverket FAT:UP planerar gympa och fettaktioner, och i oktober 2011 kom antologin *Åtstört* ut på ETC Förlag. Sök på facebook för mer info om vad som är på gång.

Stora protester mot tvångssteriliseringar

Den 18 januari demonstrerade runt 400 personer som en reaktion på nyheten att de borgerliga partierna gått Kd till mötes – kravet på tvångssterilisering skulle inte tas bort i det nya lagförslaget om fastställelse av könstillhörighet. Frågan behövde utredas mer, vilket upprörde många. SFQ var tillsammans med en rad hbtq-organisationer medarrangörer av manifestationen. Protester hölls även i Göteborg, Luleå, Örebro och Malmö.

En månad efter protesten utanför riksdagen publicerade Kd en debattartikel i Dagens Nyheter. Där uttalade sig de tre ledande kristdemokraterna Göran Hägglund, Maria Larsson och David Lega plötsligt för att ta bort steriliseringskravet. När det kan bli verklighet var inte klart när Wannabe skickades till tryck.

foto MARIE NORDIN

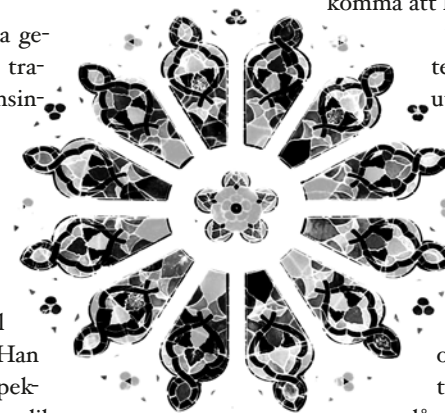

Regnbågsmässa för första gången

EKHO-mässa i Oscar Fredriks kyrka i Göteborg. Fredag kväll i september. Klockan närmar sig åtta och vi går in. Framme vid altaret är ljusen tända och stolarna står arrangerade för mässa och kyrkkaffe efteråt. Vi är 15 personer som hälsas välkomna.

Jag har vant mig vid att religiösa gemenskaper är heteronormativa och traditionella. Därför söker jag öppensinnade sammanhang där jag kan få plats utan krav att vara eller tro på ett visst sätt. Här känns stämningen varm och genuin.

Prästen Lars Gårdfeldt, som är på besök, förfäras över det ökande antal transvestiter som mördas i USA. Han pratar om vikten av att se och respektera alla människor, även dem som är olika oss. Lars menar att "den barmhärtige samariten" idag skulle kunna vara "den barmhärtige transvestiten". I dåtidens berättelse överfalls en man av rövare och ligger misshandlad på vägen. Efter att både skriftlärd och präster gått förbi stannar en samarit och tar hand om honom.

Samariterna var ett folk med låg status som inte var välkomna i det judiska samhället. Ändå var det samariten som hjälpte mannen, inte de högt ansedda prästerna. Ett av budskapen är att det aldrig går att veta vem som kan komma att hjälpa en när det behövs som mest.

Transvestiterna är idag som samariterna, marginaliserade i samhället och utsatta för våld. Det jag tror att Lars vill påminna om är att kanske är det just den föraktade människan som kan komma att bli den enda som bryr sig om dig.

På EKHO-mässan behöver jag inte reflektera över skillnader mellan mig och andra så som det ofta blir på traditionella mässor. Här kan jag vila i tillåtelse att vara den jag är och tro som jag vill. De traditionella kristna sammanhangen, liksom traditionella sammanhang överlag, har något att lära i detta. Att inte ta för givet hur människor är, utan välkomna olikhet.

BENTE DIRDAL, förstagångsbesökare på en regnbågsmässa.

FORSKNINGSNYTT

Daniel Enstedts visar i sin avhandling *Detta är min kropp: kristen tro, sexualitet och samlevnad* att en förutsättning för Svenska kyrkans beslut att viga samkönade par var att kyrkan gjorde skillnad på genuin och promiskuös homosexualitet.

Nu beforskas också den heterosexuella tvåsamheten. Det senaste året har det bland annat kommit följande avhandlingar på temat: Catrine Anderssons *100 år av tvåsambet* och Karin Jarnkvists *När jag gifter mig ska jag göra det på riktigt – berättelser om barn, brudar och bröllop*.

I avhandlingen *Kroppslinjer – Kön, transsexualism och kropp i berättelser om könskorrigering* kommer Signe Bremer fram till att normer kring manligt och kvinnligt styr vården av transsexuella. "Vården av könsnormer uppnås medan man betalar med enskilda personers hälsa", säger hon till Fria tidningen.

! Vill du berätta vad som är på gång i hbtq-Sverige? Mejla oss! wannabe@hbtqstudenterna.se eller skriv på facebook: [facebook.com/TidningenWannabe](https://www.facebook.com/TidningenWannabe)

Psykologstudenter kräver normkritiska perspektiv

text och foto CHARLIE OLOFSSON

Utbildningarna saknar maktperspektiv och kurslitteraturen snarare befäster än utmanar normer. Det tycker studenter vid flera av landets psykologutbildningar. När de normkritiska perspektiven saknas får de själva fylla luckorna.

Sexualitet och normkritik stod i fokus när Intressegruppen för genus och kritisk psykologi höll temadag på Göteborgs universitet i september 2011. Seminariet "Kön och sexualitet i terapirummet" var fullbokat flera dagar i förväg och efter Gudrun Schymans föredrag ekade applåder ut i entrén. Temadagen lockade psykologstudenter från olika lärosäten och många är kritiska till hur hetero- och cis-normer befästs under deras utbildningar. De studenter som Wannabe har pratat med tycker inte att psykologutbildningarna ger den kunskap som krävs för att de ska kunna bemöta sina klienter på ett etiskt riktigt sätt.

– Det är skrämmande att vissa personer upplever kontakten med psykologer som ytterligare en kränkning. I stället för förståelse riskerar man att mötas av okunskap, säger Åsa Lilieqvist, ordförande för Lundapsykologernas jämlikhetsutskott.

Hon tycker att psykologutbildningarna borde ha större fokus på hur livsvillkoren påverkar den psykiska hälsan.

– Vår roll som psykologer är att hjälpa människor att må bättre och då måste vi förstå vad det finns för hinder i den personens liv, säger hon.

Agnes Oliver Strander, som är engagerad i hbt-psykologerna vid Stockholms universitet, för ett liknande resone-

mang. Hen tycker att det största problemet är att utbildningen saknar maktperspektiv.

– Vi håller oss mest på individnivå och måste bli bättre på att se hur strukturen påverkar individen. Det är viktigt att se att den plats du befinner dig på inte bara handlar om dig, säger hen och konstaterar att psykologiska teorier ibland får "det vanliga" att framstå som "det friska".

Inom utvecklingspsykologin blir till exempel det som kan beskrivas som ett "förväntat livslopp" i stället ett " normalt livslopp". Att en person inte lever i en tvåsam kärleksrelation eller inte har skaffat barn vid en viss ålder kan ses som ett uttryck för att någonting hos personen inte står rätt till.

– Det finns en bild av vad en välfungerande människa är och det är lätt att man patologiserar någonting som inte är skadligt. Det var inte länge sedan som homosexualitet avskaffades som diagnos och vi borde fråga oss vad det är vi ser som sjukt idag, säger Åsa Lilieqvist.

Temadagen i Göteborg var inte den första i sitt slag. I Stockholm och Umeå har studenter arrangerat liknande dagar och såväl studenter som föredragshållare varnar för riskerna med att normkritik lyfts utanför ordinarie undervisning.

– Det här är inget som man kan bry sig om ifall man har lust. Det borde vara obligatoriskt och jag hoppas att vi inte själva kommer att användas som ett alibi för att bocka av frågorna, säger Indra Windh, som höll föredrag om hur genus- och queermedvetenhet kan bidra inom psykologisk teori och praktik.

Hedvig Löfqvist och Ka Norberg, som var med och arrangerade temadagen, tycker att studenter får ta ett orimligt stort ansvar för att lyfta de kritiska perspektiven.

– Det är inte alltid så lätt att räkna upp handen och säga emot en professor. Om en lärare tar upp en text som är problematisk måste det finnas utrymme att kritisera den, säger Ka Norberg.

Ka tror också att fler lärare måste förstå att normkritik inte är ett tillägg som de förväntas klämma in på ett redan fullspäckat schema, utan snarare ett perspektiv som borde prägla vetenskapen och utbildningen i grunden.

– Jag tycker att mycket har blivit bättre under de år jag har läst här och på vissa delar av institutionen finns verkligen viljan, men det här behöver genomsyra varje kurs och det kan inte hänga på enskilda individers engagemang, säger Hedvig Löfqvist. *W*

Så blir du en bättre psykolog

- Misstro dina antaganden och sträva efter att behålla en öppenhet inför att alla inte lever normativt.

- Tillämpa ett könsneutralt sätt att fråga om levnadsförhållanden.

- Ge föräldrastatus till icke-biologiska föräldrar.

- Efterfråga klientens egen definition på sin sexualitet och könsidentitet. Återanvänd personens benämningar och uttryck.

- Synliggör normer och vad de får för effekter.

Förhåll dig sakligt och nyanserat. Tänk på att varken överfokusera eller osynliggöra sexualitet och könsidentitet. Skilj mellan detta och den frågeställning personen söker hjälp för.

Källa: Föredraget "Vad kan genus- och queermedvetenhet kan ge psykologisk teori och praktik"

Ka Norberg, Åsa Lilieqvist och Hedvig Löfqvist läser till psykologer i Lund respektive Göteborg.

”Det kan bli en grabbig jargong”

Är din utbildning heteronormativ? Finns det utrymme att kritisera? Vad gör ditt universitet eller högskola för att motverka diskriminering av hbtq-studenter? Wannabe låter två studenter bedöma sin utbildning.

foto PRIVAT

Helen Linander, läser c-kursen i teologi vid Uppsala universitet och vill bli präst:

”Just nu skriver jag ett pm om Ruts bok och jag känner inte att jag möter något motstånd när jag tar upp hbtq-frågor. Vi pratar mycket om de religiösa texternas tillkomst och jag tycker att vi får med oss från utbildningen att det inte är lätt att tolka Bibeln. Våra föreläsare säger aldrig ”så här är det”. När vi pratade om islam under ett seminarium på a-kursen var det en student som sa att det inte finns några muslimska bögar, men då blev hon emotsagd både av läraren och andra i gruppen.

Alla som läser teologi ska ju inte bli präster och vi lär oss inte de praktiska uppgifterna som yrket omfattar. Det kommer på den pastorala utbildningen som hålls av Svenska kyrkan och där hoppas jag verkligen att frågor som rör heteronormativitet och bemötande ska tas upp.

Jag vill bli präst i Svenska kyrkan, men när jag bodde i Gävle var jag mycket i Pingstkyrkan. Jag trivdes bra där, men eftersom det står i deras stadgar att man inte viger samkönade par vill jag inte bli pastor där. Vi tror ju inte på samma sak. För mig är det viktigt att Svenska kyrkan har tagit ställning för samkönade pars rätt att ingå äktenskap, precis som man har tagit ställning för kvinnors rätt att bli präster.” **W**

Berättat för Charlie Olofsson.

Viktor Vikman, läser andra året på lärarprogrammet, inriktning samhällsvetenskap för gymnasiet, på Umeå universitet:

”Det känns som att de försöker att tänka på att inte vara helt och hållet heteronormativa. I nationalekonomin gav läraren exempel utifrån samkönade par och vi har läst en bok som handlar om lärares erfarenheter av att komma ut i klassrummet. Men fortfarande är det undantagen som bekräftar regeln. Framförallt är kärnfamiljsstrukturen väldigt stark och framträdande i litteratur och exempel.

När jag var på praktik hade jag en runda med eleverna om deras framtidsdrömmar. En kille sa att han ville bli våldtäktsman. Hur hanterar en det? Eller om någon skriker bögiävel i korridoren. Vad är bästa strategin? Det skulle jag vilja lära mig i utbildningen. För att kunna ta tag i sådant krävs det att vi pratar mycket mer om homo- och transfobi, rasism och sexism. Vi borde också jobba med oss själva och vår grupp och de strukturer som vi upprätthåller.

Jag har flera gånger försökt lyfta frågor kring vilka som tar plats i klassrummet. Det kan bli en grabbig jargong som jag inte trivs i och som är svår att bryta. Men det finns inget forum att direkt jobba med det. Kanske handlar det i grunden om att förändra universitetets syn på kunskap och hur vi bäst lär oss saker.

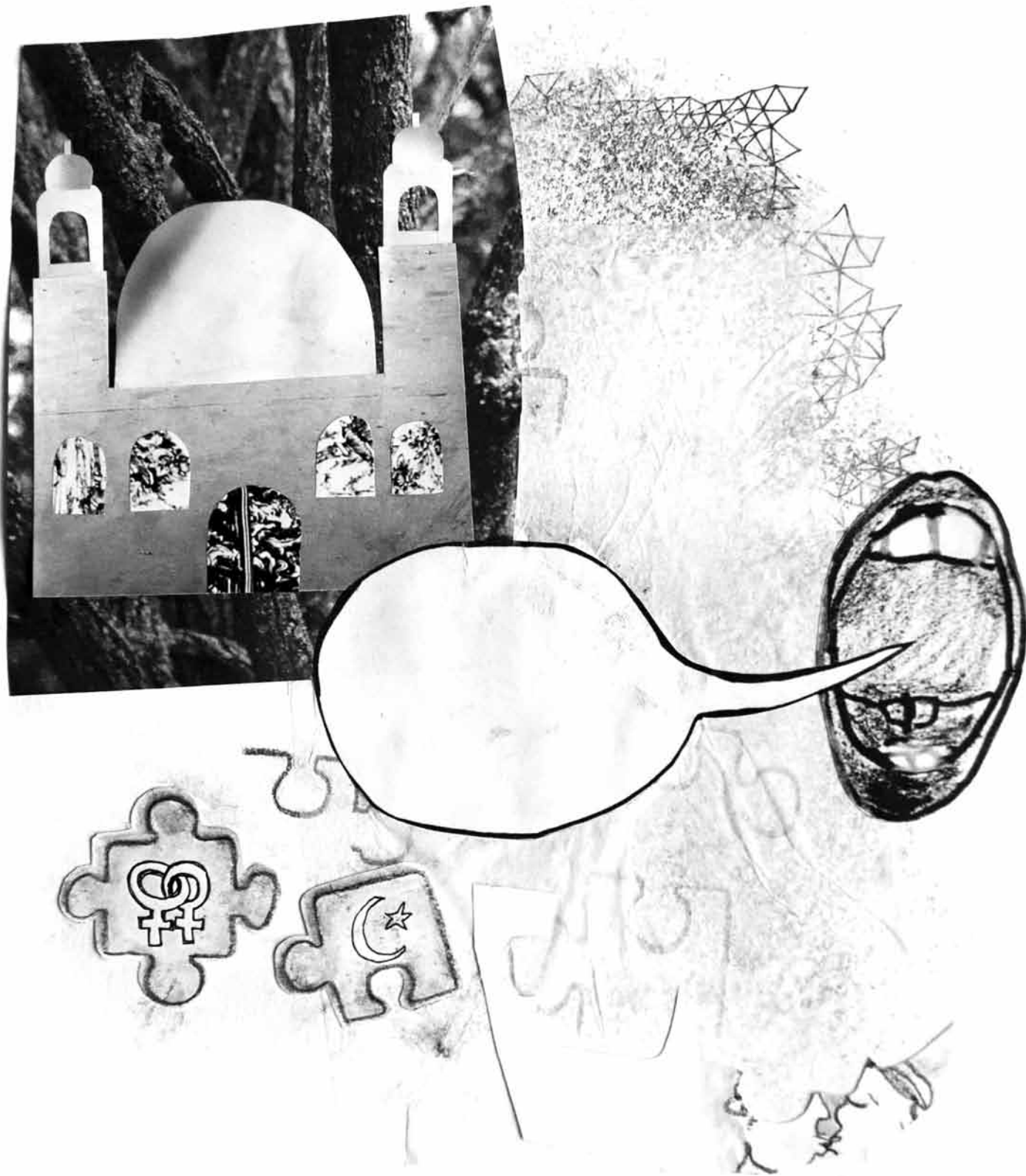
Men vi blir också lyssnade på. Vi hade en lärare som behandlade oss som barn och fick de flesta att känna sig dumma. Till slut var de bara ett par killar kvar som gick till hans lektioner. Vi pratade med utbildningssamordnaren och nu får inte han undervisa oss mer. **W**

Berättat för Sara Molander.

foto PRIVAT

! Har du synpunkter på din utbildning som du vill berätta om här?
Mejla till wannabe@hbtqstudenterna.se

tema: tro

De kämpar mot normer på flera fronter

text JOSEFIN LUNDÉN
illustrationer CAMILLA LEKEBJER

Religion och hbtq är ingen given kombination. Det finns de som hävdar att en hbtq-person per definition inte kan vara troende. Johanna, Ardeshir, Nagajyotis och Simon är levande bevis på att det inte stämmer.

De har tagit tillbaka religionen från fanatikerna och gjort den mer queer. Nu kvarstår frågan: är hbtq-gemenskapen redo för religionen?

Johanna kallar sig för kristen. I hennes kyrka är äktenskap och kärnfamilj idealet. Skilda par, singlar, queers och andra som bryter mot normen möts av församlingsmedlemmar som bekymrat skakar på huvudet och försöker hjälpa dem att hitta tillbaka till den rätta vägen.

Även om Johanna tycker att det är en skev uppfattning upplever hon det sociala trycket inom församlingen som i grunden välmenande. Genom att göra skillnad på kyrka och tro hanterar hon den inneboende konflikten mel-

lan hbtq-identitet och religion. För Johanna är kyrkan lika med församlingen, och de är som folk är mest, varken bättre eller sämre. Men den egna tron handlar om att ha en relation med Gud.

– Det är en relation som går upp och ner och som bara är. Det är inte en intellektuell övertygelse eller ett medvetet val, utan mer av ett kall. Man känner att man har en riktning inom sig, den är inte vald utan finns där, säger Johanna.

När det kom ut att Johanna hade flickvän hände det att folk sa elakheter. Hon minns särskilt när en kille kom fram, la sin hand på henne och började be för att Gud skulle upprätta hennes hjärta.

– Om man är kristen själv är en sån sak fruktansvärt obehaglig. Det kändes som en andlig våldtäkt.

Nu har Johanna lämnat sin hemförsamling, och funnit en ny. Hon deltar i regnbågsmässor som arrangeras av EKHO, Eumeniska grupperna för kristna hbtq-personer, i Göteborg. Första gången hon kom dit kändes det som att komma hem.

– Det är en skön känsla att veta att här vill alla mig väl, och jag kan fira mässa som jag vill.

Att vara queer och kristen är en erfarenhet som Johanna inte delar med så många. De kristna heterokompisarna förstår inte hur det är att få sin sexualitet ifrågasatt och queervännerna förstår inte varför hon måste fortsätta att vara kristen. Och de som varken är troende eller queer, de förstår →

absolut ingenting, berättar Johanna. Nu för tiden är hon mer försiktig med att komma ut som kristen än som queer. När hon berättar blir det lätt dålig stämning och många konstiga frågor.

– Tro får liksom inte plats i vårt samhälle, säger hon.

Simon från Lund känner igen sig i Johannas beskrivning. I universitetsstaden, som inte är så homogen och högkyrklig, är det konstigare att vara religiös än att vara hbtq. I alla fall om man är homo eller bi. Att vara transperson är fortfarande konstigt, nästan lika konstigt som att vara religiös, men på ett annat sätt.

Själv tar Simon till sig de religiösa praktiker hen gillar och struntar i de andra. På Facebook kallar hen sig för Freelance Jew, men det är inte helt okontroversiellt.

– I folks ögon så är du antingen religiös eller så är du det inte. Det är likadant i språket egentligen, det finns inga språkliga halvreligiösa kategorier, säger Simon.

Simon kommer från en judisk

familj men har inte fått den religiösa praktiken med sig hemifrån.

– Jag var väldigt sjuk ett par år och när jag sen blev friskare så kände jag att ”wow, ett helt liv en hel värld, vad häftigt!” Jag kände tacksamhet och då var det bra och praktiskt att ha något att rikta den emot, säger Simon.

Eftersom Lund är litet och ganska oreligiöst arrangeras ungefär två gudstjänster per år. När Simon för första gången gick till synagogan visste hen att hen skulle bli sedd.

– Det kändes jätteläskigt. Det enda jag tänkte var att alla tyckte att jag inte borde vara där. Men jag fick inga reaktioner alls.

Reaktionerna lyser med sin frånvaro också när Ardeshir går till moskén, men så går han inte heller dit för att manifestera eller provocera. Imamerna i Göteborg vet vem han är, men de säger ingenting. Ardeshir är öppet homosexuell och han retar gallfeber på vissa.

– Det finns en del som tycker att jag måste välja, att jag inte kan

vara både homosexuell och muslim. Men jag vägrar, det är mitt liv, och jag är både och.

Enligt Ardeshir handlar Koranen om två saker: kärlek och förlåtelse, och han följer de påbud som passar honom. Koranen förespråkar, precis som Bibeln, avhållsamhet utanför äktenskapet och sex endast i reproduktionssyfte, men eftersom att Ardeshir ser kroppen som en gåva av Gud tycker han att det är upp till honom själv hur han vill använda den.

– Jag har ett lyckligt och bra liv, jag älskar min Gud och han älskar mig.

Ardeshir som själv flytt från Iran för att kunna leva ut sin sexualitet driver idag föreningen Homan som hjälper och stöttar invandrade hbtq-personer. Där kommer han bland annat i kontakt med asylsökande.

Ardeshir berättar att det i Mellanöstern är väldigt vanligt med homosex. Det accepteras precis som vilket annat behov som helst, ungefär som att äta eller dricka.

Men när det börjar handla om kärlek blir det farligt.

– Det finns ett stort motstånd mot att två personer av samma kön älskar varandra eller vill leva ihop, därför vågar min turkiska pojkvän inte berätta för sin familj om mig. Men jag har planer på att utmana imamerna för att få gifta mig med min pojkvän i en moské. Jag tror faktiskt att vi är på rätt väg och att det kommer att ändra sig, säger Ardeshir.

Inom buddhismen är äktenskapet inte heligt på samma sätt som inom de abrahamitiska religionerna, det är inte heller en religiös företeelse. Grundidén inom Buddhas lära är att du inte ska skada dig själv och andra, förklarar Nagajyotis som praktiserar dharma. I en av de tio buddhistiska föreskrifterna nämns sexualitet: det står att man ska avstå från att utnyttja andra sexuellt. Och det är allt.

Nagajyotis började praktisera dharma för femton år sen. Hen kände ett behov av något djupare i sitt liv, och eftersom hen bodde granne med ett buddhistiskt center gick hen dit. Och blev kvar.

– Jag hade frågor som jag ville diskutera och alla gav så osjälviskt av sin tid och gjorde sitt yttersta för att hjälpa mig att besvara dem, minns Nagajyotis.

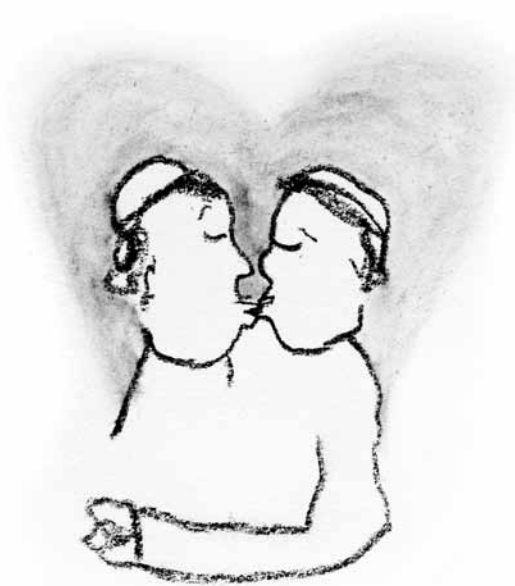
Nu har hen dragit igång en hbtq-grupp i centret. Deltagandet är stort och Nagajyotis upplever att det finns ett särskilt behov av andlighet hos hbtq-personer.

– Mycket av det som erbjuds oss är av kommersiellt slag. Det handlar om alkohol och om att träffa någon. För den som vill prata om livet och vad som känns rätt och fel finns inte så många platser, säger hen.

Frågan om hbtq-gemenskapen nu är redo för religionen låter sig inte besvaras så lätt. Men nog finns det större likheter mellan tro och hbtq än vad det vid första anblicken kan verka som. Gemensam är kampen för att vara den man är, och tro på det man vill, utan att behöva förklara och försvara. **w**

JOSEFIN LUNDÉN
är journaliststudent från Malmö.

! Vill du veta mer?

Regnbågsmässa i Göteborg arrangeras av EKHO, Ekumeniska grupperna för kristna hbtq-personer.

Läs mer: ekho.se

Föreningen Homan är en grupp som arbetar för lika rättigheter och mänskliga rättigheter för hbt-personer. Föreningen erbjuder telefonstöd och träffar.

Läs mer: homan.se

Stockholms Buddhistcenter är en del av den Buddhistiska gemenskapen Triratna.

Läs mer: stockholmsbuddhistcenter.se

HBTQ-gruppen: vbv.se/buddhism/hbtq-gruppen.html

Judiska Centret i Lund kan kontaktas via www.jcl.se

Frågekedja

JOHANNA FRÅGAR SIMON:

– När man pratar religion och hbt är det ofta utifrån kristendom som norm, gör det att du känner dig som en ultra-minoritet?

SIMON SVARAR:

– Ja, absolut. Kristendom är norm, även om relationen mellan hbt och islam diskuteras mycket och muslimerna ständigt porträtteras som att de är onda och vill döda alla. I Lund räcker det med att du är jude och religiöst engagerad för att vara i minoritet.

SIMON FRÅGAR ARDESHIR:

– Hur gör du för att fortsätta få något ut av ditt engagemang, i och med att du är Sveriges enda offentligt homosexuella muslim. Blir du inte bitter?

ARDESHIR SVARAR:

– Jag har många som hjälper mig, men de finns bakom kulisserna. Rädd är jag inte längre, för jag vet att om jag skulle dö har jag åtminstone fått leva ett liv utan lögner. Den iranska säkerhetspolisen har varit efter mig, och visst är det tråkigt att jag inte kan återvända till Iran, men jag känner absolut ingen bitterhet. Kampen är värd det.

ARDESHIR FRÅGAR NAGAJYOTIS:

– Hur kan du som buddhist jobba för att stärka hbtq-personers självkänsla?

NAGAJYOTIS SVARAR:

– Inom Triratnaorden som jag tillhör är hbtq-frågan inte problematisk. Åtminstone inte mer än att vissa är ovana vid att ha en pronomenrunda. Det finns inget inom vår tradition som säger att hbtq-personer inte ska få praktisera. Men den hbtq-grupp jag startat har en funktion att fylla ändå, för att det finns en gemensam erfarenhet av att vara udda. Det är uppskattat att kunna slappna av utan att behöva tänka på det som stressar ute i normsamhället.

NAGAJYOTIS FRÅGAR JOHANNA:

– Hur kan man arbeta inkluderande och därmed bryta heteronormativiteten inom sin grupp eller församling?

JOHANNA SVARAR:

– Jag tänker att öppenhet och samtal är den bästa vägen bort från heteronormativitet, och att samtalet för hbtq-personers lika värde i församling och samhälle måste vara envist. **w**

Simon foto LINNEA ORNSTEIN

Ardeshir foto PRIVAT

Nagajyotis foto PRIVAT

Döpt, kastrerad och välkommen?

Svenska kyrkan är en av de mest homo-vänliga kyrkorna i världen. Samkönade par vigs och det finns öppet homosexuella präster, men kränkningar av transsexuellas rättigheter har fortfarande kyrkans stöd.

När den gamla utredningen om könstillhörighetslagen skickades på remiss år 2007 svarade samfundet med ett remissyttrande som är uppseendeväckande konservativt. Svenska kyrkan ansåg, i motsats till utredningen, att personer som "bytt kön" inte rimligen borde "få använda sig av ett så tydligt uttryck för den gamla identiteten som könscellerna i en ny situation". Samfundet motsatte sig alltså förslaget om att transsexuella skulle få spara könsceller. Man tog inte heller på något sätt avstånd från utredningens krav på tvångskastrering. Som argument hänvisade Svenska kyrkan bland annat till att personens nya identitet kunde bli osäker om man skulle få möjlighet att bli biologisk förälder med utgångspunkt i den tidigare könstillhörigheten. Varifrån kyrkan hämtade denna åsikt redovisade man lämpligt nog inte, eftersom det inte finns forskning som stödjer det.

I övrigt var barnperspektivet Svenska kyrkans tyngsta argument. Man påstod att ett barn som plötsligt

upptäckte att dess mor egentligen är dess biologiska far kunde drabbas av ett livslångt trauma. Kyrkan förutsatte uppenbarligen att transsexuella föräldrar medvetet skulle ljuga för sina barn om deras tillkomst och dessa lösa antaganden räckte för att föreslå att transsexuella inte alls skulle tillåtas att skaffa barn. I remissvaret slog Svenska kyrkan dessutom fast att det inte är en mänsklig rättighet att bli förälder, vilket blir underligt eftersom det enligt FN är just en mänsklig rättighet att få *försöka* skaffa biologiska barn. I dagsläget betraktar vi historiens tvångssteriliseringar av till exempel fattiga kvinnor och utvecklingsstörda som grova kränkningar av de mänskliga rättigheterna, men det var ingenting som kyrkan diskuterade i remissyttrandet. Överlag är yttrandet fullt av dåligt underbyggda åsikter, blundande för forskning som tydligt redovisats i utredningen och en allmänt nedlåtande och främlingskapande attityd till transsexuella.

Hur kunde ett samfund som i positiv anda diskuterade hur man skulle få till samkönade vigslar samtidigt skriva ett sånt här remissyttrande? Och vad anser Svenska kyrkan idag?

Cristina Grenholm, direktör för Sekretariatet för teologi och ekumenik vid kyrkokansliet, säger att

det inte finns något officiellt ställningstagande av senare datum, men betonar att frågan absolut inte är slutdiskuterad. Hon säger också att det finns flera företrädare för Svenska kyrkan som engagerar sig i frågan.

Svenska kyrkans remissyttrande utformades i samarbete med Stockholms katolska stift och paraplyorganisationen Sveriges kristna råd, SKR, och var i princip likalydande med deras remissyttranden. De svenska kristna kyrkorna har liknande åsikter i många frågor och samarbetar därför i rådet, men i vissa frågor har SKR:s medlemsorganisationer tydligt skilda åsikter. Det gäller till exempel ofta familjefrågor och hbt-frågor, säger Cristina Grenholm. Uppenbarligen var, eller är, frågan om transsexuellas rätt att slippa tvångssteriliseras och rätt att spara könsceller inte en fråga som följer det mönster som Svenska kyrkan brukar ha i hbt-frågor. Kanske beror det på att Svenska kyrkan är en stor organisation som styrs av den demokratiskt valda majoriteten, och därmed ganska ofta följer samhällsutvecklingen. Generellt är det fortfarande många som har svårare att förstå och acceptera transfrågor jämfört med homofrågor. Cristina Grenholm menar att det kan spela in, att många även i Svenska kyrkan har svårare

illustration CAMILLA LEKEBJER

att acceptera transsexuella än homosexuella. Hon säger också att organisationen kanske har svårt att fokusera på mer än en hbt-fråga åt gången, och hittills har fokus legat mycket tydligt på samkönade äktenskap.

Svenska kyrkan verkar alltså ha en bit kvar att gå för att bli en jämlik kyrka även för transpersoner. Glädjande nog görs det ändå en del när det gäller att motverka bristen på transkompetens. Svenska kyrkan deltar i flera projekt som kopplar samman religion och hbtq-frågor, som SFQs *Religion hjärta HBT* och RFSL Ungdoms *Tyst?* Det är säkerligen lång väg kvar att gå, men kanske kan även transpersoner i sinom tid känna sig välkomna i Svenska kyrkan. **W**

foto CAROLINA HAWRANEK

LUKAS ROMSON är jämlikhetskonsult med transsexuell bakgrund och utbildar bland annat studenter på Pastoralinstitutet i Uppsala. Han har också jobbat som jämlikhetssekreterare på Sthlms Universitets studentkår och medverkat i SFQ:s projekt Religion hjärta HBT.

När pusslet inte går ihop

Doktoranden Ann af Burén reflekterar över religionens roll i queera människors liv. De muslimska hbtqi-personer som hon intervjuat strävar inte efter en harmonisk förening av sin tro och sin queer-identitet. Istället försöker de hitta sätt att leva med vad de ser som motstridiga delar av sig själva.

Religion berör många olika aspekter av mänskligt varande. Religion kan exempelvis handla om ritualer, sociala praktiker, institutioner, etik, estetik eller berättelser i form av myter, sånger och texter, vilka tolkas genom våra egna filter av erfarenhet. Att ge sig på att beskriva, förstå och förklara ett religiöst fenomen kräver således en känslighet inför den mångfald som fältet utgörs av. Religiösa traditioner har den egenskapen att de är stadda i förändring, att de är månghövdade och flerspråkiga. Detta innebär att om vi motiveras av att hitta en enda beständig sanning så blir vi omedelbart besvikna. I frågor om sexualitet och kön dominerar visserligen tanken på inomäktenskaplig heterosexualitet och gudomligt sanktionerad dualism bland muslimer och många ser avvi-

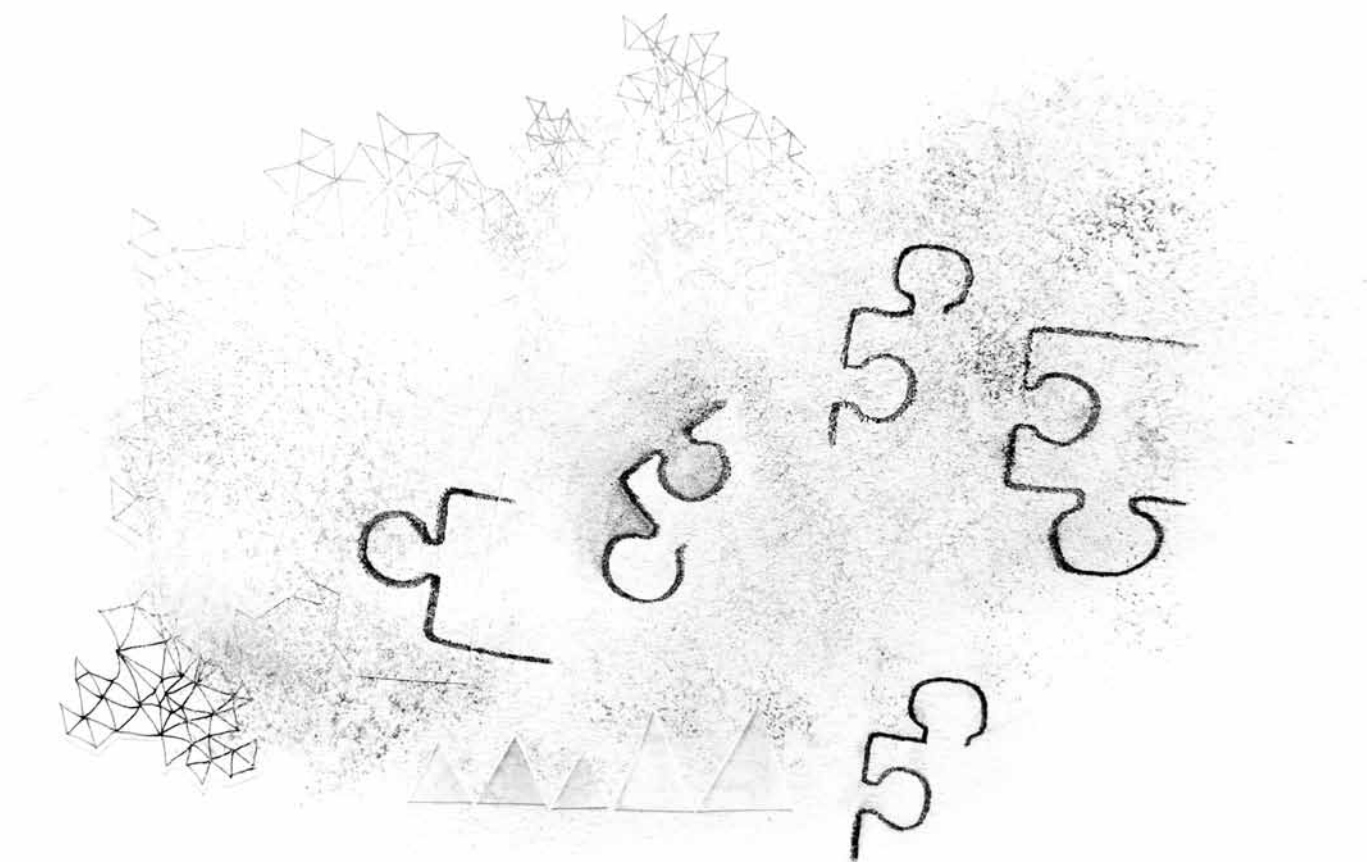
kande uttryck som en revolt mot Gud och naturen, men naturligtvis pågår det även inom detta område inom religiösa diskussioner där andra åsikter förs fram.

Generellt kan man säga att talet om religion i det offentliga samtalet, precis som inom akademien, ofta har handlat om en viss version av religion. Ofta har religiöst utbildade, heterosexuella cismän betraktats som mer representativa än andra och därför fått stå som modell för ”den religiösa människan”. Under de senare decennierna har vi dock sett hur normen utmanats på så sätt att fler tolkningar och versioner erbjudits och lyfts fram – de av samhället sanktionerade distributörerna av religiösa idéer har fått konkurrens. Exempelvis har feministiska

och queera tolkningar fått utrymme i det offentliga talet om religion. Inom islam kan denna tendens exempelvis illustreras av den spirande rörelse av ”progressiva muslimer” som bemöter de enskilda suror (kapitel i Koranen) och hadither (berättelser om profeten Muhammed), som traditionellt läses homo- och transfientligt, på olika sätt. Dels prövar de hadithernas tillförlitlighet genom att undersöka isnad (berättarkedjan), dels granskar de Koranen historiekritiskt. Eftersom de utgår från att den normerande gruppen styrt tolkningen förutsätter de att marginaliserade grupper, såsom hbtqi-personer och kvinnor har förbisetts.

Utifrån denna ståndpunkt gör de både semantiska analyser, det vill säga sätter in texterna i deras kontext, och

text ANN AF BURÉN
illustrationer CAMILLA LEKEBJER

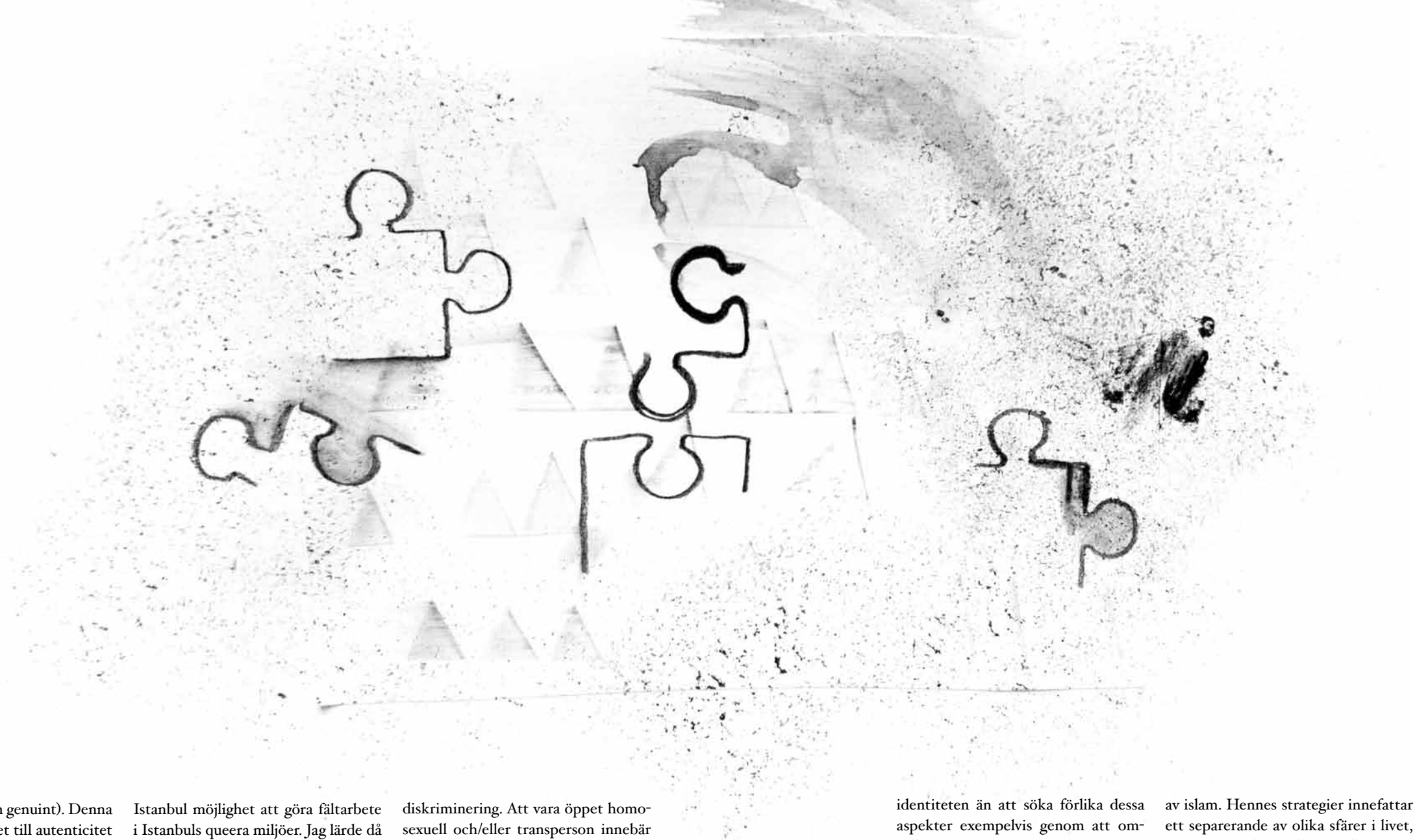
tematiska analyser av källorna. Den sistnämnda metoden har lett fram till en syn på Koranen som ett dokument med två karaktärsdrag, ett kontextbundet och ett universellt som förmedlar Koranens andliga och etiska budskap. Det andliga och etiska budskapet är det som progressiva muslimer anser bör ligga till grund för den moderna muslimska verkligheten, och detta förhållningssätt öppnar för alternativa tolkningar inom genus- och sexualitetsfrågor. Dessa muslimer försöker således överbrygga hierarkiska och heterosexuella normer genom en aktiv attityd där man söker ta plats i det inomreligiösa samtalet. Likafullt uttrycker många hbtqi- muslimer att det råder brist på studier som kan balansera den normerande islamiska synen på sexuella minoriteter, vilket

gör det svårt för dem att hitta texter som kan underlätta deras situation.

Då vi talar om muslimer som identifierar sig som hbtqi och/eller som ger uttryck för homosexuella begär eller alternativa genusuttryck är det viktigt att ha i åtanke den breda variation som finns också inom detta löst sammansatta kollektiv. Här inryms de som inte har några problem med kombinationen hbtqi-muslim, men också de som betraktar det som en själv motsägelse. Här finner vi de som anser att det är viktigt att belysa sin situation och åter andra som föredrar att agera i det tysta. Det finns de som aktivt kämpar för att hitta hbtqi-vänliga tolkningar av sin tradition, men också de som använder andra strategier eller andra arenor för att förhandla

fram pragmatiska lösningar. Hur människor väljer att tolka en situation och hantera en potentiellt problematisk position, internaliserad eller extern homo- och/eller transfobi, varierar naturligtvis och beror av många olika faktorer.

Religiösa traditioner har naturligtvis alltid kontinuerligt omtolkats och praktiker kommit och gått. Det vi ser nu är en viss förskjutning från att inrikta fokus på troskollektiv (det generaliserbara, normativa) till att i högre utsträckning uppmärksamma privata upplevelsevärldar, det vill säga hur enskilda individer beskriver sin verklighet. Vad som räknas som religion har således till viss del förflyttats från auktoritet (prästerskap, elit och så vidare) till autenticitet (det inre och det som ➔

upplevs som äkta och genuint). Denna rörelse från auktoritet till autenticitet underlättar naturligtvis för muslimer som vill tillämpa itjihad (omtolkning). Av en rad orsaker upplevs samtidigt försök att omtolka traditionen som problematiskt för många hbtqi-muslimer, exempelvis i relation till den sociala dimensionen där man inte bör underskatta den gemenskap som finns både inom familjer och inom det som kallas umma (den världsomspännande muslimska religiösa gemenskapen).

Under våren 2007 fick jag genom ett stipendium av Svenska Institutet i

Istanbul möjlighet att göra fältarbete i Istanbul queera miljöer. Jag lärde då känna praktiserande muslimer som var involverade i samkönade sexuella relationer och/eller hade alternativa könsuttryck. Utöver deltagande observation valde jag att göra djupintervjuer med tolv personer, varav de flesta identifierade sig som kvinnor.

I Turkiet är varken homosexualitet eller könsbyte olagligt men samtidigt är inte hbtqi-gruppen rättsligt skyddad. Exempelvis finns inte homosexualitet eller transuttryck nämnt i samband med den lag som förbjuder

diskriminering. Att vara öppet homosexuell och/eller transperson innebär ett risktagande, vilket gör fältarbete utmanande. Ofta har de som arbetar för öppenhet och acceptans kommit att stå i fokus inom den forskning som bedrivits kring hbtqi-muslimer. De jag har talat med platsar dock inte nödvändigtvis i den gruppen. Här har istället människor som inte är aktiva i någon av Istanbul två hbtqi-organisationer, och som till och med ofta kritiserar deras arbete, fått stå i förgrunden. Hos dem är det vanligare att försöka hitta sätt att leva med vad de ser som motstridiga aspekter av

identiteten än att söka förlika dessa aspekter exempelvis genom att omtolka texter.

Många av dem jag talat med har ett ambivalent förhållande till sin livsstil och försöker på olika sätt hitta pragmatiska lösningar på sina dilemman. Ofta blir religionens konkreta roll i människors liv påtaglig. För Çiçek exempelvis, som är en troende kvinna i 35-årsåldern, är det centralt att hitta sätt att hantera det faktum att hon enbart har intima relationer med kvinnor trots att hon upplever det som syndfullt enligt hennes tolkning

av islam. Hennes strategier innefattar ett separerande av olika sfärer i livet, en pragmatisk inställning till att leva med inkonsekvens, och religiös individualism.

Även här är således frågor kring tolkning centrala. Emellertid handlar det ofta inte så mycket om att omtolka en homo/transfobisk tradition som att förstå relationen med Gud som central och positiv. Generellt kan jag utläsa av mitt material att oavsett om informanten hävdar att alla människor är födda med sin sexuella preferens, och därför skapade och välsignade av

Gud, eller inte verkar det absolut viktigaste vara känslan av att vara älskad oavsett sina handlingar. *W*

ANN AF BURÉN är doktorand i religionsvetenskap vid Södertörns Högskola.

”Jag vill sluta be om ursäkt”

text JENNY WENDEFORS
illustrationer CAMILLA LEKEBJER

Det är påskafton och jag är på fest hemma hos en vän. De flesta av de andra är bara bekanta till mig, vänner till min vän. Det är varmt ute, nästan som midsommar, och vi har suttit kvar på gården i flera timmar efter middagen. När klockan närmar sig midnatt flyttar vi in till sofforna i vardagsrummet. Någonstans mellan andra och tredje påfyllningen av marängsviss halkar samtalet in på frikyrkan. Det börjar lite trevande, de flesta har få eller inga egna erfarenheter, och det är tydligt att de inte vill uttala sig kritiskt om något de inte känner till. En av dem har nyligen följt med sin kompis på ett möte i en frikyrka. Hon säger att hon upplevde stämningen som varm och välkomnande. Att en del saker kändes konstiga och ovana, men att hon aldrig skulle kunna döma ut ett sammanhang som hennes kompis får ut så mycket av att vara i.

Någonting i mig hugger till och snörps ihop när hon pratar. Hjärtat dunkar snabbare. Jag känner mig utsatt och får en stark lust att försvara mig. Det enda hon gör är att dela med sig av sina upplevelser, men jag känner det som om hon trampar på mina. Jag reagerar på att hon menar att hennes kompis skulle vara ett bevis för att det finns något av värde att hämta inom frikyrkan, eftersom denna kompis är en både

reflekterande och medveten människa som inte skulle låta sig luras. Jag tänker att argumentationen förs på fel sätt. Det där är inte vad det handlar om. Självklart finns det både värme och kärlek inom frikyrkan. Där är fullt av människor som är smarta, medvetna och självreflekterande (liksom av dem som inte är det). Uppenbarligen finns det en dragningskraft i såväl gemenskapen som de olika upplevelser människor har under rubriken gudsmöten, och visst går det är läsa den kristna ideologin som ett kärleksbudskap. Men känslan av tillhörighet är inte villkorslös. Den som upplever att den är välkommen som den är i ett sammanhang, det är också den som passar in i det sammanhangets normer. Och normerna är ofta osynliga för den som ryms inom dess ramar.

Trots att det svindlar till, som om jag förlorade markfästet, kan jag inte låta bli att blanda mig i. Jag försöker låta sansad, logisk, objektiv. Medveten om att mina subjektiva upplevelser färgar min röst och det jag säger. Lyser igenom varje ord. Subjektiviteten blir min styrka och min svaghet. Erfarenheter av svek som inte går att bortse ifrån, som ger tyngd åt mina argument, men också riskerar att skrämja bort och skärma av dem som lyssnar. Hon som berättat om när

hon följde med sin kompis på ett frikyrkomöte säger att hennes kompis har rätt till sin bild av frikyrkan, liksom jag har rätt till min. Kanske är det så, men jag vill säga till henne att hon har fel. Inom mig förkastar jag den där kompisens upplevelser av frikyrkan, dömer bort dem som ogrundade och perspektivlösa. Jag vill hävda mig, men vet inte riktigt mot vad. Kanske är en av anledningarna till att mitt hjärta klappar så upprört att det är otäckt att vara den som fördömer. Den som inte vill ge fler chanser, den som redan dömt ut och valt bort.

I sena tonåren började jag umgås allt mer med personer som aldrig befunnit sig i en kristen kontext, eller åtminstone inte gjorde det längre. Ofta upplevde jag att jag ville försvara den värld jag växt upp i mot de fördomar som fanns om den ute i ”vanliga världen”. Jag tyckte inte att jag kände igen mig i den bild av trångsynthet som ofta målades upp. Inte heller ville jag gå med på att folk inom frikyrkan skulle vara lurade. Att deras tro och sätt att leva skulle vara uttryck för dumhet

eller naivitet. Men i takt med att jag började se frikyrkan och dess normsystem mer och mer med ett utifrånperspektiv blev det lättare att upptäcka saker jag inte sett innan. Lättare att kritisera och ifrågasätta. Jag började skapa mitt eget liv, ett liv som var baserat på mina egna sanningar snarare än den sanning jag fått lära mig var den enda. Mina sanningar har många gånger krockat med frikyrkans, men den hårdaste och mest oundvikliga konfrontationen kom när jag

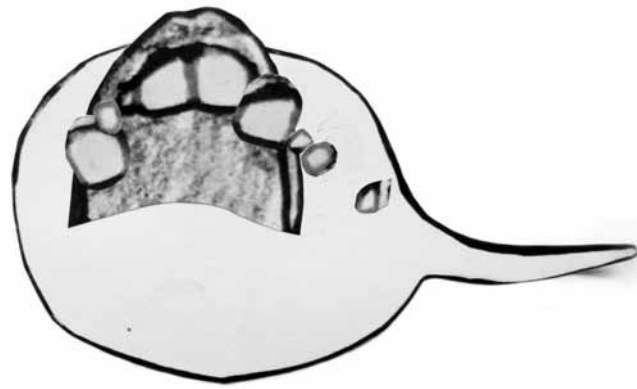
tjuogoett år gammal blev tillsammans med min dåvarande flickvän. Sedan dess har jag ofta tyckt att det har känts lättare att välja att se på personer inom frikyrkan som naiva eller dumma.

Inte för att jag på allvar tror att det är så. Men som en strategi för att ta ifrån kyrkan dess självhävdade tolkningsföreträde till mitt liv och den jag är.

Beroende på vilken version jag väljer går det visserligen att hävda att frikyrkan aldrig svikit mig, att det aldrig var den som svek. Ingen i församlingen jag växte upp i har kritiserat mig personligen, eller öppet låtit mig ➔

”Jag vill se det som att jag vände ryggen åt kyrkan innan den fick chansen att vända ryggen åt mig.”

förstå att jag inte platsar bland dem. Det direkta fördömandet kom från närmare håll, från familj och nära släktingar. När jag kom ut för dem hade jag redan själv kommit underfund med att jag inte kunde stå för allt som hör ihop med frikyrkan. Jag vill se det som att jag vände ryggen åt kyrkan innan den fick chansen att vända ryggen åt mig. Samtidigt är sveket från min familj lika mycket ett svek från kyrkan. De två är alldeles för tätt sammanbundna, och mitt eget sätt att förhålla mig till sveket för komplext, för att jag ska kunna se det på något annat sätt. Jag har varit, och är fortfarande, så himla arg och besviken över att mina föräldrar har låtit inlärda föreställningar om rätt och fel gå före kärleken till sitt eget barn. Att de valt att se på mig genom ett filter av trångsynthet. Valt, eller inte kunnat välja bort. Jag är också arg över att de har använt sin tro på Gud som ett tolkningsföreträde, som något orubbligt som står över allt annat. Som om det gör alla deras åsikter godtagbara och omöjliga att ifrågasätta. Jag har tidigare hört kristna uttala sig om synen på homosexualitet med orden ”Jag önskar verkligen att det inte var fel, men nu är det bara så”.

Jag är medveten om att de konventioner jag slagits mot inte nödvändigtvis är rådande i alla delar av den svåröverskådliga värld som frikyrkan och dess många falanger utgör. Ingen i rummet säger det

rakt ut den här påskaftonen, men det behövs inte, jag har hört argumentet förut. Påminner mig själv, som så många gånger förr. En del av mig skäms för att jag låtit min argumentation bli så personlig. För att jag knappt orkat låtsas att jag kan se saken ur ett annat perspektiv än mitt eget. En annan del av mig vill protestera högre. Vara bråkig, kompromisslös och oresonlig. Berätta min historia på mitt eget sätt – gång på gång. När någon frågar, och när ingen skulle komma på tanken att fråga. När omvärlden efterlyser mitt perspektiv, och när den helst hade varit utan det. Jag vill sluta ta ansvar för dem som är en del av den förtryckande strukturen men inte vill kännas vid det förtryckande i den. Sluta be om ursäkt eller släta över. Våga låta bli att anpassa min version efter de väntade reaktionerna, oavsett om det innebär att jag förlorar markkontakt för en stund. **W**

JENNY WENEFORS läser genusvetenskap vid Göteborgs universitet och jobbar som projektledare inom konst- och kulturområdet.

”Varför ses islam och queer som absoluta motpoler?”

En kille som ser ut att vara ungefär 13 står i dörröppningen och tittar på oss där vi sitter och pratar med hans pappa.

– Är alla ni också lesbiska? undrar han.

Frågan är nyfiken och lika självklar som vilken vardaglig fras som helst. Jag kan inte låta bli att tycka att det är lite coolt. Samtidigt skäller jag tyst på mig själv. Varför skulle en 13-årig kille inte kunna bete sig så?

Särskilt inte eftersom hans pappa är Mushin Hendricks, queerimamen som driver organisationen The inner circle (TIC). Jag möter honom och hans kollega, Nashrin, på deras kontor i Kapstaden våren 2007. De berättar om hur de vägrar att ge upp varken sin tro eller sexualitet – varför skulle de?

Mushin var gift och hade tre barn när han kom ut som bög. Först var relationen med barnen dålig, men nu har de fin kontakt och bor tillsammans.

När Nashrin berättade för sin familj att hon var lesbisk trodde hennes pappa att hon inte hade någon livsmode. Nu ska hon skaffa barn med sin partner. Att insemination, liksom abort och sexuella preferenser, är varje persons val och inget som strider mot Koranen har TIC redan slagit fast.

När jag träffade Mushin och Nashrin hade jag aldrig tidigare hört någon som talade om queer och islam i samma mening. Sedan dess har jag läst om Mushin flertalet gånger i svensk media, bland annat i samband med att han talade på ett riksdagsseminarium hösten 2009.

”Inom islam lär vi oss tidigt att homosexualitet är förbjudet och straffas med helvetet. Men i progressiv

islam går det att ha en dialog kring homosexualitet”, sa han då till Sydsvenskan.

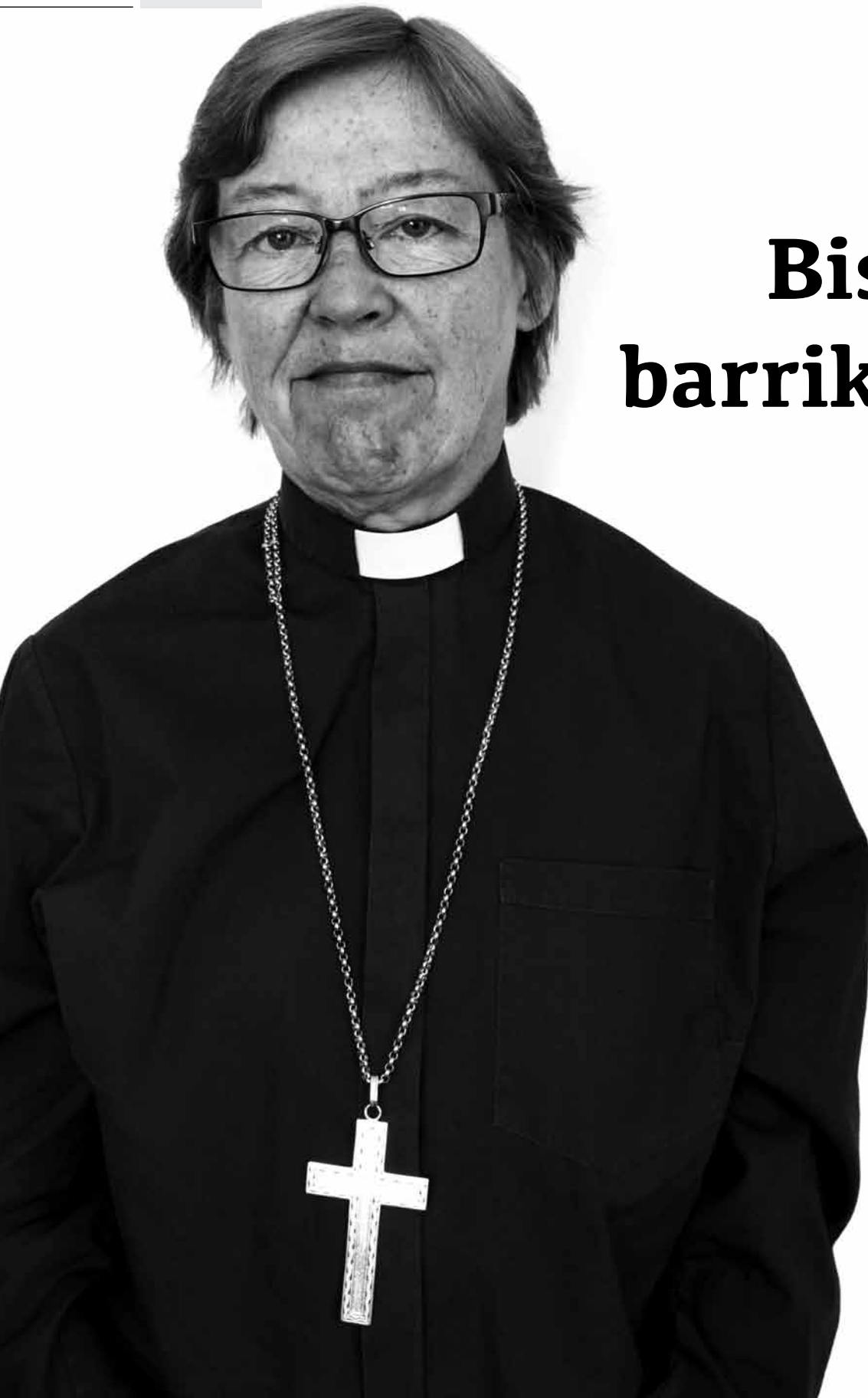
Tillbaka till Kapstaden, mars 2007 och TIC:s kontor. Det är tisdag kväll och Nashrin leder en stödgrupp för lesbiska muslimer, men egentligen är alla som vill diskutera queer, tro och vardagsliv välkomna. Vi sitter på stolar i en cirkel, samtalet är lågmält. Ibland hörs igenkännande skratt, andra gånger möts berättelserna av bekymrade nickar. Alla delar med sig av något. En komma ut-historia, en att ännu inte ha kommit ut-historia. Ett kärleksmöte, ett tvivel, en övertygelse.

Jag imponeras över hur radikala TIC:s medlemmar är. Ännu en gång går mina tankar åt samma håll som när jag träffade Mushins son. Varför känner jag det där sträcket av förvåning? Vad är det som gör att islam och queer så ofta ses som absoluta motpoler?

Kanske hänger det ihop med den svenska självbilden som jämlik, öppen och liberal, grundad på kristna värderingar. Islam framställs ofta som motsatsen: konservativt, intolerant, hierarkiskt – och ett hot mot vårt samhälle. Islamofoba krafter i Sverige spår på dessa föreställningar genom att utnyttja bristen på hbtq-rättigheter som argument för att visa att islam alltid är dåligt.

Accepterar vi den bilden rakt av blir de jag träffade i ringen på TIC:s kontor osynliga och överkörda – liksom alla queera muslimer i Sverige. **W**

SARA MOLANDER är redaktör för Wannabe

Biskop på barrikaderna

text och foto KARIN OLSSON

Som Sveriges första öppet lesbiska biskop retar Eva Brunne gallfeber på konservativa kristna. Under en predikan inför riksdagen efter valet 2010 tog hon ställning mot främlingsfientlighet, vilket fick Sverigedemokraterna att resa sig upp och lämna kyrkan.

Det gillar Wannabe!

Vi träffar Eva Brunne på hennes kontor vid Klara kyrka i centrala Stockholm. Hon är biskop i Stockholms stift och schemat är späckat. Strax efter intervjun ska hon träffa församlingsmedlemmar. Det är en viktig del av jobbet för Eva Brunne, som lägger värde vid mänskliga möten och som vill föra fram de samtal hon tycker är viktiga.

– Jag har makt, mycket mer än jag trodde att jag skulle få när jag blev utsedd till biskop, och den makten vill jag ta till vara, säger Eva Brunne.

En biskop blir lyssnad på, men Eva Brunne vill hellre samtala än peka med hela handen, som det ibland förväntas av henne.

– Svenska kyrkan har en demokratisk tradition, och den vill jag värna.

Beslutet att börja viga samkönade par ser hon som ett exempel på just den traditionen.

– Kyrkomötet, som består av representanter från hela landet, röstade igenom äktenskap för alla. Det fanns så klart de som röstade nej, men vi går på majoritetsbeslut.

Hur tänker du om dem som inte accepterar samkönat äktenskap?

– Människor går ur kyrkan på grund av sådana här saker, men andra går också in i kyrkan på grund av exakt samma beslut. Det finns de som gick ur på grund av att Svenska kyrkan inte kunde hantera kvinnliga präster, men som nu känner att kyrkan är sådan som de vill att den ska vara.

Svenska kyrkan har förändrats en hel del sedan Eva Brunne började

plugga till präst på 70-talet. Då var hon tvungen att hantera att manliga studiekamrater vägrade röra vid papper som kvinnorna i klassen hade hållit i. Det gjorde henne arg. Kanske inte konstigt att hon som biskop valde valspråket "Gör inte skillnad på människor", från Jakobs brev.

– Det är grunden för hela evangeliet och det som Jesus gjorde. Att inte göra skillnad på människor, vare sig av härkomst eller kön eller ålder, eller vad det nu kan handla om.

Från 70-talets kvinnoprästmotstånd till samkönat äktenskap: Eva Brunne ser med förhoppning på framtiden för den kyrka hon verkar i. Många ser henne som en symbol för den utveckling som kyrkan har genomgått, och fortfarande genomgår. Vid biskopsutnämmandet väckte det faktum att Eva Brunne lever i en samkönad relation stor uppmärksamhet i både utländsk och svensk media. Plötsligt var hon tvungen att hantera en anstormning av frågor om sitt privatliv, och hon valde att vara öppen.

– Då tänkte jag att det vore skönt att få prata om Jesus någon gång också, men det var värt att lägga tid på att svara på alla frågor.

Kan det ses som en symbolisk fråga att du blev vald till biskop?

– Ja det tror jag, och jag underskattade det till en början. Att kyrkan har en människa i maktposition som öppet får ihop sitt liv tror jag är oerhört viktigt.

För Eva Brunne innebär "att få ihop sitt liv" att känna trygghet i att

vara öppen både som troende och homosexuell, på samma gång. Och kyrkan ska finnas där för att underlätta för människor att kunna vara just det.

Hur förhåller du dig till Bibeltexter som inte delar din människosyn?

– Bibeln är skriven i sin tid, och var nog inte tänkt att gälla i 2 000 år. För en del saker får jag göra som Martin Luther sa: "lyfta på hatten och gå förbi", för jag kan inte använda eller förstå det.

Ett exempel på sådant som Eva Brunne väljer att gå förbi är slaveriet, som aposteln Paulus skrev om i sina brev till församlingarna.

– Han hade ingen avsikt att avskaffa slaveriet, utan la all energi på att vänta på Jesus. Idag kan man inte säga att slaveri är riktigt bara för att det står i Bibeln.

Hur vill du att kyrkan ska se ut?

– Att det ska finnas en mångfald. Det betyder att du och jag inte är normen, utan vi är del av den tillsammans med andra. Det måste vi jobba på, till exempel genom att bli bättre på att rekrytera präster och diakoner med utländsk härkomst. Där är vi ärligt talat inte särskilt bra idag. *W*

! Poppis på facebook

Så här många fans har Eva Brunne:

När Eva Brunne drev ut rasisterna
ur Storkyrkan, 1387 fans

Eva Brunne, 911 fans

Eva Brunne for president, 14 fans

”Troende queers hamnar i kläm”

text CHARLIE OLOFSSON
foto LINNEA ORNSTEIN

Troende hbtq-personer möter ofta motstånd både från de religiösa samfunden och från hbtq-rörelsen. – Vi vill visa att det inte behöver finnas någon motsättning mellan att vara troende och att vara hbtq-person, säger Lina Kurttila, projektledare för ”Religion hjärta hbt”.

I våras höll projektet en konferens i Sigtuna och där berättade Gunilla Lindén, präst i Svenska Kyrkan, om sina erfarenheter från när hon var engagerad i Kyrkans ungdom.

– Jag kände varje gång jag var där att jag höll på att få panik, sa hon under ett panelsamtal.

– När vi pratade om kärlek och relationer var det underförstått att det var mellan man och kvinna. Det var egentligen aldrig någon som sa det rakt ut men det låg som en normmatta över Kyrkans ungdom och jag kände mig fruktansvärt utanför, fortsatte hon.

Lina Kurttila och Göran

Christersson, som leder projektet ”Religion hjärta hbt”, tror att företrädarna för de religiösa samfunden behöver reflektera över vilka normer som präglar deras organisationer.

– Om samfunden verkligen menar att ”alla är välkomna” måste de visa det genom aktivt arbete mot heteronormativitet och homofobi, säger Lina Kurttila.

Hon tror också att det är viktigt att samfunden vågar benämna sin historia.

– De har understött diskriminering och måste visa att de tar ett steg för förändring, säger hon. Fast det är inte bara de religiösa samfunden som behöver rannsaka sig själva.

Målet med projektet är att skapa tryggare och mer inkluderande miljöer för troende hbtq-personer och om det ska bli verklighet måste också hbtq-organisationer fundera över vilka föreställningar kring religion som präglar deras arbete.

– I många hbtq-sammanhang ses det som legitimt att tycka att religion står i motsättning till hbtq-personers rättigheter. Det är någon form av rädsla som kommer till uttryck och med viss rätt kan jag

tycka, säger Lina Kurttila och hänvisar till att många religiösa samfund har motsatt sig hbtq-personers rättigheter.

– Problemet är att många inom hbtq-rörelsen applicerar det på troende individer. Ens tro och ens hbtq-identitet

är ofta starka delar av vem man är och som troende hbtq-person ska man inte behöva känna att man måste välja bort någon del, säger hon och får medhåll från Göran Christersson.

Han upplever att religionerna inom hbtq-sammanhang ofta förknippas med sina mest hbtq-fientliga företrädare. Säg Pingstkyrkan och många ser pastor Åke Green. Dessutom får negativa uttalanden från religiösa företrädare ofta stor medial uppmärksamhet och uttalandena knyts gärna till en stor grupp människor.

– Om en person i en muslimsk förening säger någonting får det stå för alla muslimer och om en pastor säger någonting får det stå för alla kristna. Synen på den religiösa gemenskapen och hbtq-sammanhang som två skilda världar gör att troende hbtq-personer hamnar i kläm, säger han.

Under arbetet med projektet har han och Lina Kurttila mött många positiva reaktioner, men de har också fått ta emot kritik.

– Under hbtq-festivalen i Göteborg kom en person fram till oss i tältet och sa att han tycker att projektet diskriminerar ateister, berättar Göran Christersson.

Kan ni förstå att han ser det så? Under konferensen i våras hölls en kristen mässa och en judisk kvällsbön. Hur kan SFQ, som religiöst obunden organisation, hålla sådana arrangemang?

religion
hbt

...är ett treårigt projekt som finansieras av Arvsfonden. Projektet leds av SFQ med Sensus studieförbund som huvudpartner. Övriga samarbetspartners är Kristna Studentrörelsen i Sverige och Svenska kyrkans unga. Projektet sammanställer just nu ett utbildningsmaterial och kommer att erbjuda utbildningar för organisationer. Våren 2012 hålls en andra konferens i samarbete med Lunds kyrkliga samfällighets projekt ”Det trodde du inte”.

– Att vara religiöst obunden innebär inte att vara fri från religion utan att inte ta ställning för någon särskild religion. Projektet handlar om människors rätt att uttrycka sin identitet och det är jag beredd att gå långt för, säger Göran Christersson.

– Sverige är ett sekulariserat land och det anses legitimt att ifrågasätta troende personer. Det finns något av en villfarelse om att projektet skulle vara för religion, men det handlar inte om det, säger Lina Kurttila.

Vissa har också ifrågasatt projektet eftersom det inte finns några judiska eller muslimska organisationer bland de officiella samarbetspartnerna, trots att syftet spänner över alla de abrahamitiska religionerna.

– Vi har inget annat val än att jobba med de organisationer som tackar ja, men vi arbetar inte bara med våra officiella partners. Vi har till exempel goda kontakter med Judiska församlingen i Stockholm och viss kontakt med Sveriges unga muslimer, säger hon. Att flera samfund har tackat nej till att medverka i projektet tror hon har flera olika orsaker.

– Vissa organisationer har inte så stora möjligheter att medverka i projekt eftersom de inte har tillräckliga resurser. Det kan också handla om enskilda individer hos samfunden och vad de har för personliga intressen. Vi fortsätter att bjuda in organisationer som har tackat nej och hittar nya samarbetspartners för olika delar av projektet, säger hon. *W*

Vad betyder religion för dig?

text CHARLIE OLOFSSON och KARIN KAJ OLSSON
foto CHARLIE OLOFSSON (porträtt) och MARIA WALLIN (bakgrund)

Våren 2011 höll projektet Religion hjärta hbt en konferens i Sigtuna. Wannabe frågade några av deltagarna hur de ser på religion, tro och hbtq-personers rättigheter.

Gunilla Lindén, präst i Svenska kyrkan

– För mig är tron en drivkraft i livet och ett tolkningsraster. Det är viktigt att visa att det inte finns någon motsättning mellan att vara troende och att vara hbtq-person. Det har det aldrig funnits för mig. Vi är komplexa som människor och vi måste få känna att vi kan vara de vi är. Skådespelaren Etienne Glaser säger det bra: ”Låt mig få vara den jag är – många”. Det är lika viktigt inom kyrkan som inom hbtq-rörelsen.

Are Kaspersen, pluggar teologi vid Stockholms universitet

– Min tro är navet som jag orienterar mig utifrån. Det är en riktning, något som inspirerar mig till engagemang i vardagen och till personlig utveckling. När vi pratar om religion och hbtq är det två viktiga saker som förenas eftersom jag har fötterna i båda sammanhangen. Det är viktigt att återerövra religionen från en rätt skitig historia av homofobi. Vi behöver mer dialog och synliggörande, och det är stärkande att se när hbtq-personer tar plats i religiösa sammanhang.

Elisabeth Ohlsson Wallin, fotograf

– Min inställning till religion är ganska schizofren. Eftersom vi inte vet allt om universum måste vi tro på någonting, och det vore märkligt om vi inte hade religioner. Samtidigt har religionerna otäcka historier och jag upplever att många av våra fördomar kommer därifrån. Globalt kämpar religionens företrädare med näbbar och klor för att behålla sin makt och religionerna följer inte alltid demokratiska regler, även om tron är demokratisk. Jag ser inte Sverige som ett sekulärt land, även om religionen har mindre inflytande här än i många andra länder. Jag upplever inte heller hbtq-rörelsen som endast sekulär.

Elvir Gigovic, engagerad i Forum för lika rättigheter

– Jag jobbar på ett muslimskt studieförbund, så religionen är hela mitt liv. Det finns en stor mångfald bland muslimska grupper, precis som inom andra religioner, men i synen på islam tenderar mångfalden att osynliggöras. Hbtq-personers rättigheter är en återkommande fråga i samhällsdebatten och som muslim får man ofta stå till svars för sådant som andra har sagt. Om någon säger att den är ”mot” hbtq-personer kan man inte lämna det där. Vi måste ställa följdfrågor som ”var i Koranen hittar du det?” Det sägs gärna att det är religionen som är problemet, men det finns andra sätt att förklara en negativ inställning till hbtq-personer.

Linnea Jensdotter, pluggar religionshistoria vid Stockholms universitet

– Min tro har stor betydelse eftersom jag är troende kristen. Tron skapar grunden för hur jag bygger mitt liv. Det är en extremt spännande kombination att prata om religion och hbtq-frågor, och det finns fördomar från båda håll. Att plocka in hbtq-perspektiv i religionen öppnar upp för mer alternativa tolkningar än de traditionella.

”Varför är religionen den ständiga slagpåsen?”

text JOAKIM BOOK
foto PRIVAT

Vi har alla varit där. På det där stället ingen riktigt tycker om. Känslan av att här passar jag nog inte in.

”Det är klart att homosexuella ska ha rättigheter, men homoäktenskap är teologiskt felaktigt. Äktenskapet är en inrättning mellan man och kvinna”, sade han plötsligt. En ganska vanlig åsikt av en ganska vanlig teologistudent, framlagd mitt i maten. De andra runt bordet instämde mer eller mindre kraftfullt och jag sänkte blicken mot tallriken. Självförtroendet rann ur mig och ersattes av tvivel och ensamhet. Jag minns att jag tänkte att det här nog var ett tillfälle att för en gångs skull vara tyst.

Religion har för mig alltid varit en källa till inspiration. Den del av kristendomen som liknar filosofi har alltid fascinerat mig. Jag tycker om att tolka texter och jämföra mina tolkningar med andras. Personen som sa ovanstående är mycket kunnigare än jag i teologi, mer beläst i texterna. Hur skulle jag kunna säga emot honom? Det kunde jag inte. Inte den gången.

Svenska kyrkan finns i mitt liv på många olika sätt. Jag har varit barngruppsledare, konfirmationsledare, varit på resor och konferenser. Diskussionerna brukar vara livliga och genomtänkta, men vi pratar inte om hbtq-frågor. Det finns inte bland samtalsämnen som kommer upp. Osynliggörandet är maximalt.

”Jag kan aldrig vara del av en religion, så mycket som den har förstört våra liv och fortfarande gör.” Kommentaren kom lika oväntat som personen som

gav den dök upp. ”Speciellt hur den ska styra vår sexualitet, och hur vi betar oss”, fyller någon bredvid mig i. Det är pridefestival och vi sitter på asfalten i den kyliga natten. Runt halsen, armarna och på kläderna bär vi märken för att visa öppenhet, tolerans och mångfald. Regnbågsfärgerna är överallt och glädjen syns i varje människas ögon. Här kan vi släppa de rädslor vi annars bär på, här är vi alla tillsammans. Öppna, lyckliga och fria. För en gångs skull behöver du inte låtsas vara någonting du inte är – förutom om du tror på Gud. Än en gång finner jag mig i ett ”komma ut”-scenario, fast omvänt!

”För en gångs skull behöver du inte låtsas vara någonting du inte är - förutom om du tror på Gud.”

Varför är det så svårt att tala om sex och människors olika sexuella preferenser inom kyrkan? Och varför är religionen den ständiga slagpåsen i hbtq-världen?

Kristendomen har en lång historia av att förvägra människor som inte passar in rätten att finnas till. Det finns på något vis ristat i kyrkporten, i människorna

och i organisationen. För att frigöra sig från det har hbtq-världen ställt sig längre och längre bort från kyrka och religion. De ses som oförenliga.

Hösten 2010 var jag tre månader i Costa Rica. Latinamerikanska kyrkor har en stark tradition av befrielsesteologi – att använda religionen och kyrkan som befrielse från förtryck, fattigdom och utanförskap. I just den lutherska kyrka jag besökte tog sig detta uttryck som försvar av förtryckta grupper som kvinnor, barn, invandrade, ursprungsbefolkning och hbtq-personer. Lika frånvarande som hbtq-personers rättigheter är i Svenska kyrkan, lika närvarande var de i min lilla lutherska kyrka i Costa Rica. Det som verkade så oförenligt, var här sammansatt.

Att det är svårt att säga ifrån och vägra acceptera utanförskap vet vi alla, oavsett om det handlar om sexuell läggning eller religiös övertygelse. Alla har vi våra ställen där vi vet att vi är trygga, säkra och där omgivningen accepterar oss. Där kan vi bygga upp det självförtroende som behövs för att våga stå upp och våga säga ifrån. Kyrkan borde vara en plats där självförtroendet skapas. I Costa Rica insåg jag att det är möjligt. **W**

JOAKIM BOOK läser en folkhögskolekurs om projektbildning och ideella organisationer vid Wendelsbergs Folkhögskola.

Seols hbt-studenter skriver historia

SYDKOREA. Efter sex dagars protester vann Seols hbt-studenter till slut kampen om lagen Seol Student Rights Ordinance, som ska säkra särskilt utsatta studentgruppers rättigheter. I det första utkastet fanns hbt-personer med i listan över grupper som skulle omfattas av lagen, men efter protester från konservativa kristna föräldragrupper lyftes sexuell läggning och könsidentitet ur dokumentet. Aktivister från organisationen Common Action for Sexual Minority Students organiserade en protest och krävde en återgång till det ursprungliga lagförslaget. Efter närmare en veckas demonstration det stod klart att segern var vunnin.

– Det var så fint att se regnbågsflaggan framför utbildningsnämndens byggnad. Historieskrivningen har börjat hos oss, säger Jihye Kim i ett uttalande från LGBT Coalition for the Seoul Student Ordinance. Lagförslaget antogs i slutet av 2011 och förhoppningen är att framgången ska leda till att hbtq-personer också inkluderas i landets bredare diskrimineringslag.

Lesbisk subkultur i Moskva

RYSSLAND. Att parken Pushka är en mötesplats för lesbiska vet varenda flata i Moskva, men inte så många andra. I avhandlingen Lesbian Lives, Sexuality, Space and Subculture in Moscow varnar socialantropologen Katja Sarajeva för att Rysslands auktoritära politik tvingar hbtq-rörelsen under jorden.

Att situationen i landet är en katastrof bekräftades i mitten av februari då stadsfullmäktige i Sankt Petersburg röstade igenom en lag som förbjuder det de kallar propaganda för ”sodomi, lesbianism, bisexualism, transgenderism och pedofili riktad till unga.”

CITATET

”This really is the end of the world”

Gábor Vona, partiledare för det ungerska högerpartiet National Party, verkar inte ha förstått charmen med sportiga queers. Han gillar inte alls att årets Eurogames hålls i Budapest.

Intersex-nätverk kräver stopp för medicinska övergrepp

BELGIEN. Hoppas att ingen missade att det allra första International Intersex Organising Forum hölls förra året. Mötet, som hölls i Bryssel, krävde ett stopp på de medicinska övergrepp som utförs för att normalisera personer vars kroppar inte passar in i det könsbinära systemet. I samband med forumet bildades ett internationellt nätverk som driver kampanj för intersexuellas mänskliga rättigheter. Nästa forum ska hållas i slutet av år 2012.

Minister stängde konferens

UGANDA. En hbtq-konferens som arrangerades av Freedom and Roam Uganda (FARUG) i mitten av februari avbröts abrupt av landets minister för etik- och integritetsfrågor, Simon Lokodo. Tillsammans med polis tog sig ministern till hotellet där konferensen hölls och förklarade arrangemanget olagligt, rapporterar International Gay and Lesbian Human Rights Commission (IGHRC).

I samband med razzian stals ett antal datorer innehållande listor över FARUG:s medlemmar. Händelsen inträffade en vecka efter att den uppmärksamade lagen om skärpta straff mot homosexualitet åter togs upp till diskussion i Ugandas parlament.

Internationella protester mot steriliseringstvång

STORBRITANNIEN. Hbtq-aktivister över hela världen demonstrerade sedan Sveriges socialutskott beslutat att behålla steriliseringstvånget för transpersoner som genomgår könskorrigering. I London samlades ett 40-tal aktivister för en protest utanför svenska ambassaden, rapporterar Pink news.

Protester ger resultat i Sydafrika

Under de senaste tio åren har 31 mord av lesbiska rapporterats i Sydafrika. Bara ett fall resulterade i en fällande dom. Trots de brutala våldsdåden vågar Ellen RY Wang, från studentorganisationen Lesbigan, hoppas på förändring. Här ger hon en lägesrapport.

Trots att Sydafrika har den mest hbtq-vänliga lagstiftningen i Afrika är våldtäkter och hatbrott på grund av könsidentitet eller sexuell läggning en del av vår vardag. Stödgrupper för hbtq-personer hanterar minst tio fall av korrigerande våldtäkter i veckan.

Dessa våldtäkter genomförs för att ”bota” hbtq-personer och värst drabbas det svarta lesbiska som lever i kåkstäderna. En undersökning visar att 86 procent av svarta lesbiska i Västra Kapprovinsen lever i rädsla för sexuella övergrepp.

I december 2008 ställde sig 66 av FN:s medlemsländer bakom en deklaration för hbt-personers rättigheter. Sydafrika fanns inte med bland länderna, men efter en omfattande kampanj som drevs av organisationen Coalition to end discrimination skrev regeringen till slut under. Trots det bristande stödet från regeringen och samhället arbetar →

många hårt för att stoppa den kulturellt accepterade homofobin.

I maj 2011 demonstrerade organisationen Cape Town lesbians utanför parlamentet efter det brutala mordet på aktivisten Noxolo Nogwaza. I mars blev hon gruppvåldtagen och misshandlad till döds i en av Kapstadens kåkstäder. Genom tal och protestsånger uppmanade demonstranterna regeringen att agera mot korrigerande våldtäkter.

Arrangörerna bötfälldes eftersom demonstrationen bedömdes som olaglig, men det är tack vare den här typen av påtryckningar som reger-

ingen nu genomför vissa reformer. I slutet av juni beslutade regeringen att inrätta en arbetsgrupp som ska motverka hatbrott mot homosexuella.

Beslutet kom efter ett upprop via sociala medier där 170 000 personer krävde ett stopp på våldet mot lesbiska. Jag kan bara hoppas att detta blir en katalysator för social förändring i Sydafrika.

ELLEN RY WANG är kassör i studentorganisationen Lesbigan vid Stellenbosch university, utanför Kapstaden.

Texten är översatt och bearbetad av redaktionen.

Demonstration utanför parlamentet.
foto PRIVAT

Våldet mot lesbiska uppmärksammades i Kapstadens prideparad. foto PRIVAT

”Vi ser hur Israel försöker pinkwasha sitt rykte”

Det är dags att SFQ sätter ner foten och vägrar att bidra till pinkwashingen av Israel. Det tycker flera av styrelsemedlemmarna i Göteborgs lokalavdelning HÅBETEKU.

Israel och Palestina. Det har rapporterats, diskuterats, förhandlats, skakats hand, glömts bort, krigats, dödats, ockuperats. Vi blev arga när vi hörde att den internationella hbtq-organisationen IGLYO, där SFQ är medlem, planerade att hålla sitt årsmöte i Tel Aviv. Av samma anledning som vi väljer att bojkotta israeliska varor och demonstrera när Sverige möter Israel i tennis tycker vi inte att en internationell hbtq-organisation ska hålla sitt årsmöte i Israel. Tennismatchen var ingen lek utan ett erkännande av en stat som begår grova övergrepp. På samma sätt blundade IGLYO för övergreppen mot det palestinska folket när de bestämde sig för att hålla årsmötet i Israel. Vi tycker att SFQ borde ha sagt ifrån, och vi blev förvånade när vi insåg att styrelsen tagit ställning för beslutet.

Vi betraktar inte Israel som ett demokratiskt land och accepterar inte att den israeliska staten försöker framställa sig som det rosa, förlovade landet. Genom

att presentera sig som det enda hbtq-vänliga landet i Mellanöstern försöker den israeliska staten skapa en image som ett liberalt land som värnar mänskliga rättigheter, men bakom fasaden pågår någonting helt annat. Vi ser hur Israel försöker pinkwasha sitt rykte genom att stå värd för just den här typen av arrangemang.

Självklart tycker vi att delegater från israeliska hbtq-organisationer ska vara välkomna på IGLYO:s möten, men vi tycker inte att sådana möten ska hållas i Israel. Tack och lov var det många som tyckte som oss. Så många att IGLYO efter mycket diskussion valde att flytta årsmötet till Amsterdam. Det vi inte kan förstå är varför SFQ inte var en av de medlemsorganisationer som drev på i den riktningen. Vi tycker inte att SFQ ska delta

på internationella möten som hålls i Israel. Om IGLYO:s årsmöte hade hållits i Tel Aviv borde SFQ:s styrelse inte ha skickat någon delegation.

Ett årsmöte i Israel hade inte bara bidragit till att skapa just den bild av landet som den israeliska staten försöker sprida. Det hade också försvårat deltagandet, bland annat för palestinska hbtq-organisationer. Vi är tacksamma för att andra medlemsorganisationer krävde

att mötet skulle flyttas och gläds åt att delar av den internationella hbtq-rörelsen fortfarande står upp för de mänskliga rättigheterna. Att mötet nu är flyttat betyder dock inte att diskussionen är över. Som lokalförbund tycker vi att vi borde ha fått större inblick i hur SFQ förhöll sig till IGLYO:s förslag om att förlägga årsmötet i Tel Aviv. Vi vill också veta hur styrelsen kommer att förhålla sig om ett liknande scenario uppstår framöver.

Vi förstår inte hur SFQ och andra organisationer som kämpar för mänskliga rättigheter kan tycka att det är rätt att, genom den här typen av möten, legalisera staten Israel, samma stat som dagligen kränker andra människors rättigheter. *W*

SOFIA GÖRTS, kassör
PERNILLA SIVENBRING, styrelseledamot
ANTONNIKA PERTTULA, lokalavdelningsansvarig
ELIN HASSELROTH GUSTAVSSON, styrelseledamot
MIKAELA HOLMGREN, styrelseledamot

SFQ:s förbundsstyrelse svarar

Vi vill här berätta hur förbundsstyrelsen resonerade kring IGLYO:s årsmöte i Israel. Att granska ockupationsmakters relation till olika frihetsrörelser är en nödvändighet. Likaså är det önskvärt att lokalavdelningar kan påverka debatten i de internationella frågor som föreningen väljer att engagera sig i. Styrelsen begick ett misstag när inte lokalavdelningarna rådfrågades angående årsmötet. Vi diskuterade dock frågan, med en medvetenhet om den komplexa situation som råder i regionen. Med vetskap om det goda arbete som IGY (värdorganisationen i Israel) bedriver fattade vi beslutet om årsmötet av flera orsaker.

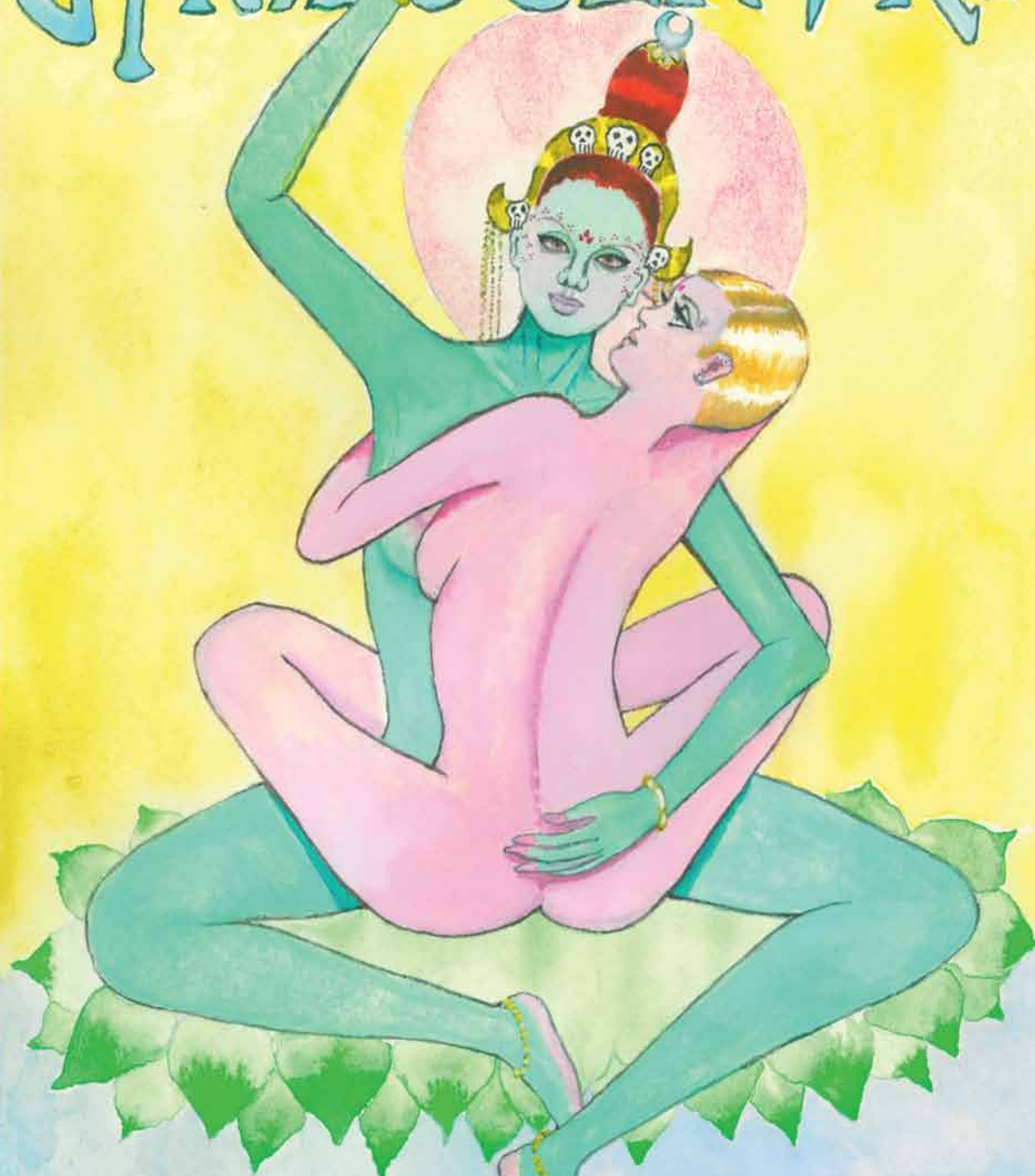
SFQ:s primära syfte är att bedriva student- och hbtq-politik. Detta kan leda till att stater på olika sätt kritiserar. Genom att vara i Israel hade israeliska och palestinska hbtq-personers situation uppmärksammas i det land de lever, och inte på avstånd. För att kunna genomföra en sådan verksamhet behövde IGY ekonomisk hjälp från regeringen. Det kan jämföras med att vi i Sverige bedriver hbtq-politik med pengar från en regering som kräver att transpersoner tvångssteriliseras. Att ta emot ekonomisk hjälp från högre instans betyder inte att stödja densamma.

Vi är medvetna om att vissa hbtq-organisationers möjlighet att närvara hade försvårats. Vi fann det dock viktigt att IGLYO bröt sin ensidigt europeiska närvaro. Vidare vill vi stödja hbtqrörelsen i Israel/Palestina, som är en av de rörelser i landet som verkar mest för fredliga lösningar på konflikten. Hbtq-rörelsen har sammanfört många palestinier och israeler, något flera andra misslyckats med. Vi förväntade oss att IGLYO:s årsmöte i Tel Aviv skulle gynna den kampen.

SFQ växer av sina medlemmars politiska engagemang och det som lyfts i och med denna artikel tjänar på att diskuteras utöver detta nummer av Wannabe. Vi ser gärna att diskussionen fortsätter på facebook, twitter (#SFQ) och hbtqstudenterna.se.

FÖRBUNDSSTYRELSEN

GYNÆSCENTRIC

YAB

YUM

Inom tantrisk Vajrayana-buddhism (dvs. tibetansk) syftar benämningen Yab-Yum (fader-moder) på den (hetero)sexuella symboliska föreningen mellan en manlig (aktiv) och en kvinnlig (passiv) buddha. Akten är nödvändig för att övervinna den, enligt läran, falska uppdelningen mellan objekt och subjekt. Bhikkuni från Dotterbolaget ifrågasätter det heteronormativa Yab-Yum genom att byta ut paret mot ett lite mer queert dito.